

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra slovanských jazyků a literatur
Oddělení ruského jazyka a literatury

Bakalářská práce

Atraktivní místa ve Středočeském kraji a jejich připravenost na rusky mluvící turisty

(Attractive Places in the Central Bohemian Region and their Readiness for
Russian-speaking Tourists)

..

Vypracovala: Michaela Poslušná
Vedoucí práce: PhDr. Marta Vágnerová, Ph.D.
České Budějovice

2019

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 10.04.2019

.....
Michaela Poslušná

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní PhDr. Martě Vágnerové, Ph.D. za její ochotu, vstřícnost, trpělivost a cenné rady, které mi velmi pomohly k vytvoření této kvalifikační práce. Dále patří velké díky jednotlivým respondentům, kteří byli ochotni poskytnout mi údaje a informace, bez kterých by má práce nevznikla.

Oddělení ruského jazyka a literatury
Katedra slovanských jazyků a literatur
Pedagogická fakulta
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Atraktivní místa ve Středočeském kraji a jejich připravenost na rusky mluvící turisty

Předmětem práce je průzkum připravenosti vybraných atraktivních míst ve Středočeském kraji na rusky mluvící turisty. Hlavní metodou je dotazníkové šetření v řadě památkových a jiných objektů. Průzkum je doplněn o charakteristiku a návštěvnost kraje, je zmíněno také rozšíření ruského jazyka ve světě a vývojové trendy v popularitě ruštiny. V obrazové příloze jsou zařazeny některé rusky psané materiály pro turisty vydávané turistickou centrálou nebo jednotlivými památkami.

Vedoucí práce: PhDr. Marta Vágnerová, Ph.D.

Department of Russian language and literature
Department of Slavic languages and literatures
Faculty of Education
University of South Bohemia in České Budějovice

Attractive Places in the Central Bohemian Region and their Readiness for Russian-speaking Tourists

The subject of the thesis is a survey of the readiness of selected attractive places in the Central Bohemian region for Russian-speaking tourists. The main method is a questionnaire survey in selected monuments and other attractive objects. The survey is complemented by the characteristics and attendance of the region, the expansion of the Russian language in the world and the development trends in Russian popularity are also mentioned. Some of the Russian written materials for tourists published by the tourist office or individual monuments are included in the picture appendices.

Supervisor of the bachelor thesis: PhDr. Marta Vágnerová, Ph.D.

Obsah

Úvod	10
1. Charakteristika Středočeského kraje a jeho vybavenost pro cestovní ruch	11
2. Středočeská centrála cestovního ruchu	13
3. Vybraná turisticky atraktivní místa ve Středočeském kraji	14
3.1 OKRES PRAHA-ZÁPAD	14
Zřícenina hradu Okoř	14
Průhonický park	15
3.2 OKRES PRAHA-VÝCHOD	16
Zámek Brandýs nad Labem	16
3.3 OKRES KUTNÁ HORA	17
Chrám svaté Barbory	17
Kostel svatého Jakuba	18
Hrádek - České muzeum stříbra	19
Jezuitská kolej (GASK)	20
Katedrála Nanebevzetí Panny Marie a svatého Jana Křtitele	21
Kostel Všech svatých s kostnicí	22
Vlašský dvůr	23
Kačina	24
Žleby	25
3.4 OKRES BENEŠOV	26
Vojenské technické muzeum Lešany	26
Sázavský klášter	27
Konopiště	28
Vrchotovy Janovice	29

Jemniště.....	30
Český Šternberk.....	31
Rozhledna Blaník.....	32
3.5 OKRES PŘÍBRAM	33
Hornické muzeum	33
Památník Vojna	34
Skanzen Vysoký Chlumeč	35
Svatá hora.....	36
Dobříš	37
Mníšek pod Brdy.....	38
Kamýk	39
Radíč	40
3.6 OKRES BEROUN.....	41
Hořovice	41
Točnick	42
Žebrák.....	43
Karlštejn.....	44
Koněpruské jeskyně.....	45
3.7 OKRES RAKOVNÍK	46
Muzeum Českých drah	46
Křivoklát.....	47
Krákovec	48
3.8 OKRES KLADNO.....	49
Lidice.....	49
3.9 OKRES MĚLNÍK.....	50

Nelahozeves	50
Veltrusy.....	51
Zámek Mělník	52
Kostel sv. Petra a Pavla.....	53
Kokořín	54
Kokořínský důl	55
3.10 OKRES MLADÁ BOLESLAV	56
ŠKODA Muzeum	56
Zvířetice	57
Mnichovo Hradiště	58
Valečov	59
Údolí Plakánek.....	60
Kost.....	61
3.11 OKRES NYMBURK	62
Poděbrady	62
Lysá nad Labem	63
4. Zpracovaná data z dotazníků.....	64
4.1 Hypotézy.....	64
4.2 Průzkum	68
Závěr	77
Резюме.....	78
Zdroje	80
Přílohy.....	84
Ruština jako světový a úřední jazyk	85
Návštěvnost kraje podle HUZ.....	87

Dotazník.....	90
Obrazové přílohy	93
Vybrané prospekty pro rusky mluvící návštěvníky.....	94

Úvod

Práce si klade za cíl obecně popsat vybrané atraktivity ve Středočeském kraji a posoudit jejich připravenost na rusky mluvící turisty. Součástí práce je také průzkum, v jehož rámci budou vyhodnoceny dotazníky, vyplněné při osobní návštěvě památky, či později pomocí e-mailu. Dotazník obsahuje 15 otázek. První otázky jsou zaměřeny na typ památky a vedení statistik, další se týkají konkrétně rusky mluvících turistů a jejich počtu ať už potvrzeného statistikou, či odhadem. Několik otázek je zaměřeno na poskytování brožurek, propagačních materiálů a prohlídek v ruštině. Poslední otázka v dotazníku je doplňující a slouží respondentům k vyjádření vlastního názoru na rusky mluvící návštěvníky. V rámci výzkumu vznikne jednoduchá statistika, která zodpoví níže uvedené hypotézy práce.

Pro výzkum bylo vybráno 50 atraktivních míst ve Středočeském kraji. Jednotlivé památky byly zvoleny tak, aby výsledek byl objektivní a obsahoval jak republikově významné, tak i regionálně známé památky. Do výzkumu byly zařazeny kulturně-historické, technické a přírodní typy památky. Před zvolením jednotlivých míst nebylo směrodatné, zda je vstup zpoplatněný či bezplatný.

Důvodem výběru tohoto tématu kvalifikační práce byla snaha o zmapování připravenosti památkových objektů Středočeského kraje na rusky mluvící turisty a zájem o historii jednotlivých památek.

Při zpracovávání práce jsem se setkala s několika nejasnostmi a potížemi, které se mi podařilo úspěšně vyřešit. Jedním z problémů bylo nejednotné uvádění jmen šlechtických rodů v mnou zvolených internetových a tištěných zdrojích. Jelikož se v žádném z případů nejednalo o přímou citaci, sjednotila jsem názvy tak, aby byly historicky správné. Dále bych uvedla, že některé z oslovených památek, nechtěly být součástí průzkumu, a proto bylo nutné najít náhradní památky, které budou ochotné odpovídat na otázky v dotazníku.

Hypotézy

1. Vybrané kulturně-historické památky budou více navštěvovány rusky mluvícími turisty než vybrané technické a přírodní památky.
2. Ekonomická krize v Rusku v letech 2014 a 2016 negativně ovlivňuje počet rusky mluvících návštěvníků všech vybraných památek.
3. Přímá návaznost na Prahu pozitivně ovlivňuje návštěvnost vybraných památek rusky mluvícími turisty.
4. Vybrané památky, které disponují brožurkami s ruským textem a které poskytují prohlídky v ruštině, jsou rusky mluvícími turisty více navštěvovány.
5. Vybraná místa, kde je větší koncentrace turistických míst, jsou pro rusky mluvící návštěvníky atraktivnější.

1. Charakteristika Středočeského kraje a jeho vybavenost pro cestovní ruch

Středočeský kraj se nachází v centrální části historické oblasti Čech. Díky své rozloze 10 928 km² je největším krajem České republiky a zabírá téměř 14 % území. Jako jediný z krajů nemá své krajské město. Za centrum je považováno hlavní město Praha, i když se jedná o samostatný kraj. (ČSÚ, 2019)

Území je rozděleno do 12 okresů, které se dále dělí na obce s rozšířenou působností. Jednotlivé okresy a ORP se velmi liší svou rozlohou i počtem obcí, kterých bylo v roce 2017 v kraji 1 144. (ČSÚ, 2018)

K 31.12.2017 žilo na území Středočeského kraje 1 352 795 obyvatel, a kraj tak dosáhl dalšího prvenství. Hustota zalidnění se v jednotlivých okresech výrazně odlišuje. Nejvyšší hustotou disponují okresy Praha-západ a Praha-východ a nejnižší pak byla v okresech Rakovník a Benešov.

Ekonomika je silně provázána s Prahou. Pracovní příležitosti a blízkost hlavního města nabízejí Středočeskému kraji velkou výhodu. Volná pracovní místa poskytují práci velké části ekonomicky aktivním obyvatelům s trvalým bydlištěm ve Středočeském kraji, a dělají tak kraj nejvyspělejším krajem republiky po hlavním městě. Svůj výrazný podíl na HDP kraje, který činil v roce 2017 599 821 mil. Kč, měly automobilové továrny v Mladé Boleslavi a Kolíně.

S ekonomikou je v posledních letech neodmyslitelně spojen i cestovní ruch, který je velmi rozmanitý. Nejenže kraj disponuje velkým množstvím přírodních, kulturně-historických či technických památek, ale má i jednotný dopravní systém, tzv. PID (Pražskou integrovanou dopravu), díky které je snazší cestovat z Prahy po Středočeském kraji. (ČSÚ, 2019) V roce 2017 vznikla v Praze Středočeská centrála cestovního ruchu, která má za úkol ukotvit cestovní ruch jako preferenční odvětví ekonomiky a nastavit priority v hospodářské, kulturní i společenské sféře na krajské úrovni.

Turistický region Střední Čechy téměř kopíruje hranice Středočeského kraje až na malou část na severovýchodě, kde část kraje zasahuje do turistického regionu Český ráj. V kraji je mnoho historických památek a několik chráněných krajinných oblastí. Nejvyšší koncentrace atraktivit je v Kutné Hoře, která byla zapsána do Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. V okolí Prahy se nachází zámek a park Průhonice, který je rovněž na seznamu a patří k nejnavštěvovanějším místům v okolí hlavního města. Nejznámějšími hrady jsou Karlštejn a Točnick v okrese Beroun, Křivoklát na Rakovnicku, Český Šternberk v okrese Benešov a Kokořín na Mělnicku.

Mezi nejvýznamnější zámky patří Konopiště u Benešova, Žleby a Kačina u Kutné Hory a zámky Mělník a Nelahozeves v okrese Mělník. Nedaleko hradu Točnicku se nachází zřícenina Žebrák s krásným výhledem do okolí. Další významné zříceniny jsou Okoř

v okrese Praha-západ a Zvířetice u Mladé Boleslavi. Na Příbramsku se nachází nejvýznamnější poutní místo v Čechách – Svatá hora.

Mezi nejvýznamnější technická a historická muzea patří ŠKODA Muzeum v Mladé Boleslavi, Hornické muzeum v Příbrami, Vojenské a technické muzeum Lešany v okrese Benešov či památník Lidice na Kladensku.

Mezi přírodně nejkrásnější oblasti patří CHKO Křivoklátsko, CHKO Český kras, Český ráj, Blaník a Kokořínsko – Máchův kraj. (ČSÚ, 2018)

2. Středočeská centrála cestovního ruchu

Středočeská centrála cestovního ruchu (dále jen SCCR) se sídlem v Praze je příspěvková organizace založená Středočeským kraje v květnu 2017. Cílem SCCR je propagace cestovního ruchu a turistických možností regionu i rozvoj spolupráce aktérů cestovního ruchu s působností na střední Čechy. Dalšími předměty činnosti organizace je tvorba a propagace produktů cestovního ruchu, podpora údržby stávající turistické infrastruktury a její rozšíření, spolupráce informačních center a jejich koordinace, poradenství v oblasti cestovního ruchu, sledování nových turistických trendů, prezentace turistických nabídek kraje na tuzemských i zahraničních výstavách a veletrzích, spolupráce na tvorbě strategických dokumentů a také provozování a údržba vlastních turistických a rekreačních objektů. (SCCR, 2018)

Jednotlivá turistická centra poskytují kompletní informační servis, včetně informačních brožur, letáků a tiskovin z turistického regionu Střední Čechy. Dále pak nabízí různé kulturní, společenské a sportovní akce i informace o otevírací době a výši vstupného do jednotlivých památkových objektů, informace o autobusové, vlakové či organizované dopravě a typy na ubytování a stravovací služby. (<https://www.centralbohemia.cz/cs/uzitecne-info/o-sccr.html>)

3. Vybraná turisticky atraktivní místa ve Středočeském kraji

3.1 OKRES PRAHA-ZÁPAD

Zřícenina hradu Okoř

Podle nejnovějšího archeologického výzkumu, existovala na tomto místě stavba hradního charakteru již ve 13. století. První písemná zmínka však pochází až z 2. pol. 20. století, kdy hrad převzal měšťan Starého Města pražského, František Rokycanský. Stavba získala plnou podobu hradu až na konci 15. století. V roce 1421 se hradu zmocnili husité. Během třicetileté války byl Okoř velmi poničen a dostal se do rukou tuchoměřických jezuitů, kteří ho barokně přestavěli a udělali si z něj letní sídlo. Po zrušení jezuitské koleje začal poslední majitel hradu Okoř rozprodávat materiál a z hradu se tak velmi rychle stala zřícenina, která v 19. století inspirovala nejednoho romantického umělce. V průběhu turistické sezóny jsou na zřícenině pořádány rozmanité akce jako např. šermířské souboje či noční prohlídka hradu pouze s baterkou. (<https://www.hrady.cz/index.php?OID=693&PARAM=11&tid=269&pos=450>)

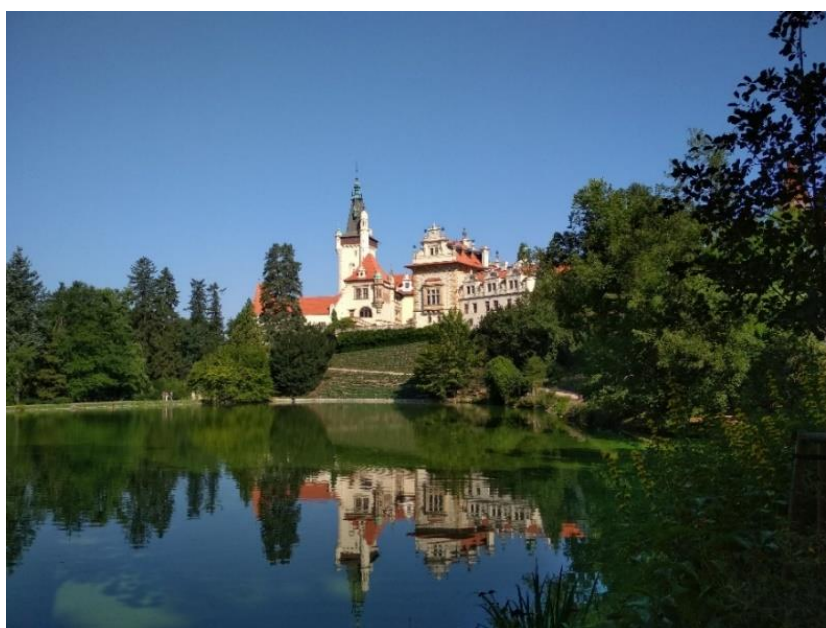

Obrázek 1: Okoř (vlastní foto)

Průhonický park

Zámek, vzniklý přestavbou gotického hradu, který se nachází v těsné blízkosti hlavního města Prahy, si zahrál v mnoha českých pohádkách. Je obklopený rozsáhlým přírodně krajinářským parkem, který je zapsán na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Park s rozlohou 240 ha byl postaven na konci 19. a počátku 20. století portugalským šlechticem hrabětem Arnoštem Emanuelem Sylva-Tarouccy. Roste zde přes 1 000 druhů stromů a odrůd keřů. Park se pyšní hlavně svými rododendrony, kterých má na svém území přes 7 000 exemplářů. Z toho je asi 40 vyšlechtěných přímo na místě. (David a kol., 2016)

Kouzlo parku dodávají i rybníky, kterých je zde hned několik. Mezi ty největší patří Podzámecký, Labeška a Bořín. Zakladateli parku i celému zámeckému objektu je věnována pamětní síň uvnitř v zámku. V celém zámeckém parku je několik pěšin, které mají celkovou délku 40 km. Park je návštěvníkům otevřen celoročně a je zpoplatněn. (<http://www.pruhonickypark.cz/cs/park/pruhonicky-park/>)

Obrázek 2: Průhonický park se zámekem (vlastní foto)

3.2 OKRES PRAHA-VÝCHOD

Zámek Brandýs nad Labem

Zámek Brandýs nad Labem patří k historicky významným renesančním památkám středních Čech. Býval loveckým a letním zámkem panovníků a v průběhu pěti staletí zde pobývali, všichni habsburští císaři. Původně byl zámek gotickým hradem. V roce 1547 se hrad dostal do rukou císaře Ferdinanda I., který nechal hrad přestavět do renesanční podoby. Již v této době zámek získal svou skvostnou sgrafitovou výzdobu. Další císař pobývajícím v Brandýse nad Labem byl Rudolf II., který zde často pořádal hony a hostil významné osobnosti např. významného hvězdáře Tychona Brahe. Mezi další návštěvníky zámku patřil císař Ferdinand III., Karel VI., Marie Terezie se zde potkala se svým budoucím manželem Františkem Lotrinským a pobývala na zámku před svou korunovací v Praze. V době napoleonských válek zde proběhla jednání císaře Františka I. s ruským carem Alexandrem I. a pruským králem Fridrichem Vilémem III. proti Napoleonovi před vítěznou bitvou u Lipska. Poslední rakousko-uherský císař byl i posledním majitelem zámku, jelikož po roce 1918 byl zámek vyvlastněn československým státem, a byl využíván jako budova Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů včetně nájemních bytů. (<http://www.brandyszamek.cz/historie-zamku-a-okoli/strucna-historie/>)

Obrázek 3: Zámek Brandýs nad Labem (vlastní foto)

3.3 OKRES KUTNÁ HORA

Chrám svaté Barbory

Dominantou města i okresu je pozdně gotický chrám svaté Barbory postavený na konci 14. století. Jedná se jednu se čtyř katedrálních staveb v Čechách. Společně s katedrálou Nanebevzetí Panny Marie a svatého Jana Křtitele je zapsán na Seznamu světového dědictví UNESCO. Monumentálnost této stavby dosvědčuje slávu i bohatství stříbrné Kutné Hory a hlubokou pokoru a zbožnost tvůrců. Chrám je zasvěcen křesťanské mučednici panně Barboře, která je patronkou především horníků, či jiných nebezpečných povolání. Současnou podobu získal chrám na přelomu 19. a 20. století, při regotizaci a celkové obnově chrámu. Uvnitř chrámu nalezneme nejen spoustu gotických fresek a kamenického umění, ale také stopy renesance či baroka. Jezuité obohatili chrám o velké množství barokních soch, oltářů a maleb. Novogotické úpravy počátkem 20. století obohatily vitráže chrámu o křesťanské motivy a nejvýznamnější události tehdejší doby. Okenní vitráže chrámu prošly úpravami v roce 2014, kdy byla přidána vitráž s motivem svaté Anežky Přemyslovny do okna v jižní lodi chrámu. Chrám je pro veřejnost otevřen celoročně a bohoslužby se konají každou neděli a při různých slavnostních příležitostech. (<https://destinace.kutnahora.cz/d/chram-sv-barbory>)

Obrázek 4: Chrám svaté Barbory (vlastní foto)

Kostel svatého Jakuba

Kostel sv. Jakuba je nejstarší kamenný chrám v Kutné Hoře. Už při jeho výstavbě na počátku 14. století, byl považován za duchovní střed tehdejšího středověkého města. Vysoká Svatojakubská věž je viditelná z velké dálky a je důležitým orientačním bodem oblasti. Iniciátory výstavby byli mincíři a pregéři z Vlašského dvora. První liturgie v kostele proběhla již v roce 1356. Původně byl kostel z důvodu výrazného vlivu sedleckého cisterciáckého kláštera zasvěcen Panně Marii. Kostel byl dostaven v roce 1420. O čtyři roky později byl původně katolický kostel převzat utrakvistickými kněžími, kteří kostel spravovali až do třicetileté války. V této době byl kostel přejmenován na kostel sv. Jakuba. Bohatá historie kostela zanechala mnoho jedinečných památek na všechna historická období. Nalezneme zde pozdně gotické fresky se zachovaným kutnohorským nápisem z roku 1356, fresky s katolickými motivy z 15. století, kdy kostel již patřil utrakvistickým kněžím nebo obraz Nejsvětější Trojice od Petra Brandla, který je nyní součástí barokního oltáře. Kostel je pro veřejnost otevřen denně od června do září. (<https://destinace.kutnahora.cz/d/kostel-sv-jakuba>)

Obrázek 5: Kostel svatého Jakuba (zdroj: [wikimedia.org](https://commons.wikimedia.org/))

Hrádek - České muzeum stříbra

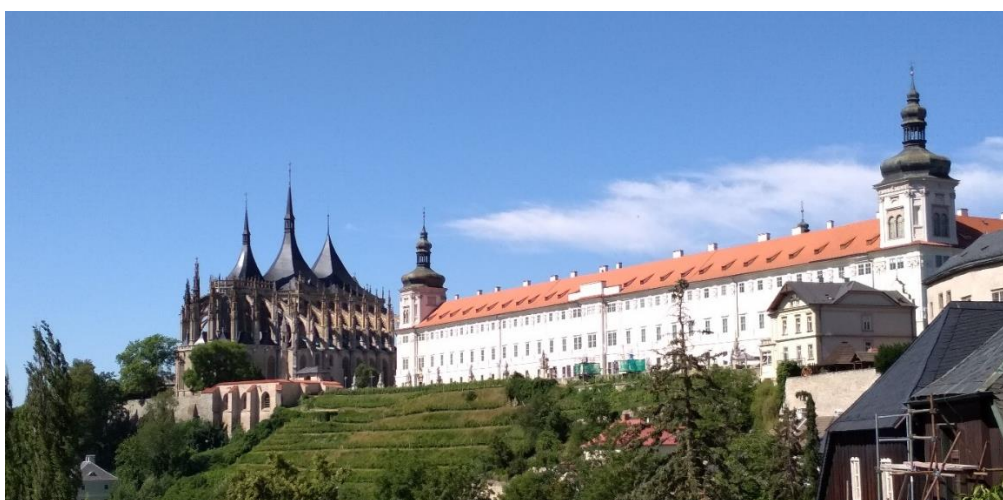
První zmínka o Hrádku, jako o opevněné dřevěné tvrzi, pochází z roku 1312. Tehdejší dřevěnou tvrz nechal na gotické sídlo přestavět kutnohorský královský rychtář Václav z Donína na počátku 15. století. Hrádek však neměl dlouhodobého majitele, což nepřispívalo k žádné prosperitě. V době husitských válek byl Hrádek velmi poškozen. Koncem 15. století se dočkal další přestavby, které se ujal Jan Smíšek z Vrchovišť – majitel dolů a obchodník s rudou. Z Hrádku tak vznikl patricijský palác ve stylu vladislavské gotiky. V roce 1686 zde byl založen jezuitský seminář a poté škola, která zde fungovala až do zrušení řádu v roce 1773. Dalším historicky významným milníkem byl rok 1910, kdy byl Hrádek odkoupen městem, které zde chtělo otevřít muzeum. Tento záměr bylo však nutné odložit, kvůli světovým válkám, a Hornické muzeum bylo otevřeno až v 50. letech. V roce 1958 byl Hrádek zařazen mezi kulturní památky České republiky. Po další rekonstrukci bylo muzeum slavnostně otevřeno v roce 1996. Dnešní České muzeum stříbra je následníkem Archeologického sboru Vocel, který byl založen v roce 1877. Se svými 185 000 sbírkovými předměty nepatří pouze mezi nejstarší, ale také mezi nejbohatší muzea v České republice. Muzeum se může pochlubit nejen archeologickými, numismatickými, výtvarnými nebo geologickými předměty, ale také exponáty speciálního fondu báňské techniky, které patří k nejstarším v Evropě. (<https://destinace.kutnahora.cz/d/hradek-ceske-muzeum-stibra-a-stredoveky-dul>)

Obrázek 6: České muzeum stříbra (zdroj: [wikimedia.org](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Muzeum_stříbra.jpg))

Jezuitská kolej (GASK)

Italský architekt jezuitských budov Giovanni Domenico Orsi je autorem raně barokní budovy ve tvaru připomínajícím písmeno F. Stavba začala v roce 1667 a byla dokončena až v roce 1750 architektem Carlem Luragem. Podle jezuitských pravidel není kolej nijak zvlášť zdobená. Pouze průčelí je laděno do italského baroka. Kvůli úmrtí prvního z architektů se stavba poněkud pozdržela. Jezuité, pro které byla kolej stavěná, museli žít téměř 50 let v provizorním obydlí. Díky své těsné blízkosti s chrámem svaté Barbory byly mezi těmito dvěma budovami vystavěny visuté chodby, které byly však na konci 19. století zrušeny. Po zrušení jezuitského chrámu v roce 1773 byla v koleji zřízena vojenská kasárna a špitál. Vojákům byla kolej k dispozici až do roku 1998, kdy došlo k rekonstrukci a kolej byla přeměněna v moderní instituci prezentující výtvarné umění. Jezuitská kolej s Galerií Středočeského kraje (GASK) v Kutné Hoře byla prohlášena kulturní památkou a zapsána na Seznam kulturního světového dědictví UNESCO. Návštěvníci zde mohou obdivovat nejen výstavy, ale také rekonstruované prostory Jezuitské koleje, přilehlé zahrady, dětské vizuální herny, či konferenční sál vybavený nejmodernější audiovizuální technikou. (<https://destinace.kutnahora.cz/d/jezuitska-kolej-gask>)

Obrázek 7: Chrám sv. Barbory a Jezuitská kolej (vlastní foto)

Katedrála Nanebevzetí Panny Marie a svatého Jana Křtitele

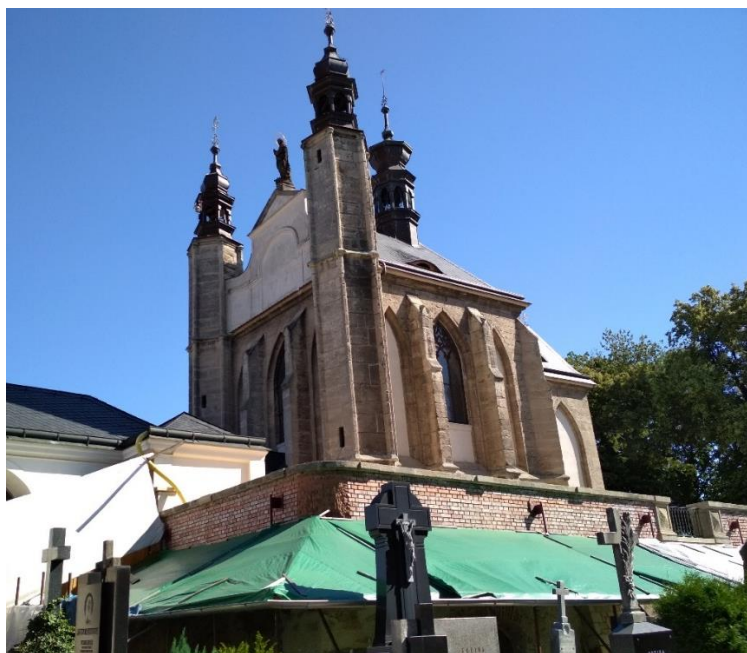
Další památkou zapsanou na Seznamu světového dědictví UNESCO v Sedlci u Kutné Hory je katedrála Nanebevzetí Panny Marie a svatého Jana Křtitele. Tento konventní chrám cisterciáckého opatství byl založen v roce 1142. Společně se sedleckou kostnicí tvoří nejstarší část Kutné Hory. Katedrála byla vystavená na konci 13. a na počátku 14. století. Představuje kombinaci severofrancouzské gotické katedrály s německými prvky. I tato katedrála byla při husitských válkách v 15. století značně poničena, ale i přesto si v roce 1681 vysloužila označení nejskvostnější baziliky. V 18. století se katedrála dočkala rekonstrukce do barokně-gotického stylu. Poté co byl zrušen Sedlecký klášter se z katedrály stal římskokatolický farní kostel. Chrám nadchne návštěvníky množstvím vzácných uměleckých památek, mezi které patří například obrazy P. Brandla nebo M. L. Willmanna. Největší chloubou katedrály se nachází v chrámové pokladnici, která ukrývá jeden z nejcennějších klenotů střední Evropy – originál Sedlecké monstrance. (<https://destinace.kutnahora.cz/d/katedrala-nanebevzeti-panny-marie-a-sv-jana-krтитеle>)

Obrázek 8: Katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele (vlastní foto)

Kostel Všech svatých s kostnicí

Římskokatolický hřbitovní Kostel Všech svatých s kostnicí je společně s katedrálou Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele součástí bývalého sedleckého cisterciáckého opatství. Hřbitov okolo kostela je nejstarší „Svaté pole“ ve střední Evropě, protože zde na konci 13. století mniši rozprášili HLÍNU přivezenou až z Jeruzaléma. Během morové epidemie na počátku 14. století zde bylo pochováno 30 tisíc zesnulých a během husitských válek kolem 10 tisíc. Na konci 15. století došlo ke zrušení velkého množství hrobů a exhumované kosterní ostatky asi 40 tisíc pochovaných byly uloženy do kaple kostela, kde z nich podle pověsti v roce 1511 poloslepý mnich vytvořil dnešní pyramidy. Po josefinských reformách na konci 18. století bylo zrušeno místní opatství a kostel se stal majetkem rodu Schwarzenbergů z Orlíka. Ti nechali svým stavebním mistrem a řezbářem původní barokní kosterní výzdobu kostela, navrženou architektem J. B. Santinym Aichlem, dotvořit. Díky kosterní výzdobě je hřbitov lákadlem nejen pro rodiny pochovaných, ale i pro tisíce jiných návštěvníků z celého světa. (<https://destinace.kutnahora.cz/d/kostnice>)

Obrázek 9: Kostel Všech svatých s kostnicí (vlastní foto)

Vlašský dvůr

Vlašský dvůr v Kutné Hoře se pyšní tím, že byl v minulosti nazýván klenotem českých panovníků. Býval královskou mincovnou a královským palácem. V dnešní době se jedná o národní kulturní památku evropského významu s bohatou historií. Původní sídlo z 13. století bylo v roce 1300 za vlády Václava II. přestavěno na hlavní královskou mincovnu. Od tohoto roku se začaly razit pražské groše, jejichž výroba byla soustředěna do místa nejbohatšího zdroje stříbra, tedy právě do Vlašského dvora v Kutné Hoře. Město si tak v celé zemi získalo výsadní postavení. Král Václav IV., který zde často pobýval, nechal Vlašský dvůr přestavit k potřebám svého panování. Vznikly zde soukromé i reprezentativní prostory, a kaple sv. Václava. Vlašský dvůr byl svědkem mnoha klíčových historických událostí. V roce 1409 zde byl podepsán Dekret kutnohorský, později v roce 1444 byl zvolen Jiří z Poděbrad, budoucí český král, zemským správcem. Dalším významným rokem byl rok 1471, kdy zde byl mladý Vladislav Jagellonský zvolen českým králem. Po těchto událostech však přestává být Vlašský dvůr tak významný. Pozornosti se dočká koncem 19. století, kdy získá svou dnešní novogotickou podobu. (<https://destinace.kutnahora.cz/d/vlassky-dvur>)

Obrázek 10: Vlašský dvůr (vlastní foto)

Kačina

Zámek Kačina se nachází v přírodním parku mezi Kolínem a Čáslaví. Patří k nejvýznamnějším českým empírovým stavbám, kterých u nás není mnoho. Nejvyšší purkrabí Království českého Jan Karel Chotek v roce 1764 koupil Novodvorské panství. V roce 1789 zde založil velký přírodní park a poté nechal, na jediné vyvýšenině v okolí zvané v Kačinách, postavit nový zámek, který více vyhovoval jeho přísnějším nárokům na reprezentaci než původní zámek novodvorský. I přes všechny nesnáze spojené s rakouským státním bankrotem v roce 1811 stavba trvala necelých dvacet let. Rod Chotků žil na zámku až do roku 1911, kdy zdejší větev vymřela a zámek se dostal do rukou posledního Chotka Quida Thun Hohensteina. Ten, se díky svým rozmarům, výrazně zadlužil a počátkem 30. let ze zámku odchází. Během 2. sv. války okupovali zámek přívrženci Hitlera a na konci války dokonce nacistické jednotky SS. (Wagner, 1974) Od roku 1950 byl zámek využíván jako výstavní prostor Zemědělského muzea. V devadesátých letech je muzeum rozšířeno o prezentaci života všech společenských vrstev 19. století a později o expozici přibližující historii rodu Chotků, především generací spojených s Kačinou, včetně zpřístupnění Chotkovské knihovny. V roce 2001 se stal zámek národní kulturní památkou. (<https://www.kacina.cz/historie>)

Obrázek 11: Kačina (vlastní foto)

Žleby

První raně gotický hrad ve Žlebech je v kronikách připomínán již v roce 1289. Pány hradu, jehož podobu dnes nikdo nezná, byli zřejmě páni z Lichtenburka. V roce 1356 koupil hrad císař a král Karel IV. a pronajímal ho zájemcům z panského či šlechtického rodu, kteří se zde velmi rychle střídali. Jako první se pokoušela v roce 1388 hrad dobýt vojska krále Václava IV., ale s neúspěchem. Hrad byl pokořen až husity v roce 1427, kdy byl vypálen a velmi poničen. Později byl hrad přestavěn v renesanční zámek. Další přeměnou prošel zámek kolem roku 1760, kdy byla renesanční a pozdně gotická stavba přestavena na rokokový zámek. Takto zůstal zámek až do roku 1849, kdy byl zámek výrazně doplněn o prvky romantismu. Tehdejší majitel Vincenc Karel Auersperg, spolu se svou manželkou a matkou, obohatili zámek o atmosféru středověkých hradů. Nechali vystavit hradby a věže kolem zámku a interiér vybavili sbírkou zbraní, nábytkem, obrazů, rukopisů, knih, vitráží a dalších historicky cenných předmětů. Již na konci 19. století byla tato sbírka přístupná jako prohlídková trasa pro veřejnost a zachovala se dodnes jako I. prohlídkový okruh. (Wagner, 1974) Zámek dědí jeho syn František Josef, který umírá bezdětný, a zámek se tak dostává do držení jeho sestry Marie rozené Auersperg, provdané Trauttmansdorff. V roce 1945 byl rodině zámek na základě dekretu prezidenta republiky odebrán. (<https://www.zamek-zleby.cz/cs/o-zamku/historie>)

Obrázek 12: Žleby (zdroj: [wikimedia.org](https://www.wikimedia.org))

3.4 OKRES BENEŠOV

Vojenské technické muzeum Lešany

Muzeum vzniklo v prostorách bývalých dělostřeleckých kasáren, nedaleko od města Týnec nad Sázavou, v roce 1996 jako stálá expozice Vojenského historického ústavu Praha. V deseti halách, šesti přístřešcích i na volném prostranství areálu si můžeme prohlédnout přes 700 exponátů - tanků, kanónů, motocyklů, raketovou techniku, obrněná či nákladní i osobní vojenská vozidla, spojovací prostředky, logistické materiály a další vojenské technické předměty z roku 1890 až do současnosti. Muzeum se hlásí k trendům prezentací sbírek podle britských muzeí, kterými se inspirují, a řadí se k nejlepším, nejvýznamnějším a nejkvalitnějším muzeím tohoto typu v Evropě. Nejvíce oceňovaná je sbírka československých dopravních vojenských prostředků z let 1918–1939 a kanónů značky Škoda. Dalším jedinečným exponátem je raketová technika a tanky z období „studené války“ a to jak ze strany NATO, tak i z výzbroje Varšavské smlouvy. (David a kol., 2016) Lákadlem pro návštěvníky jsou Tankové dny, které se konají o víkendu na konci srpna. Každoročně je tak v areálu možná vojenskou techniku vidět v akci a v pohybu. (Plch a kol., 2014) Muzeum je pro návštěvníky otevřené sezónně a vstup je zdarma. (<http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-vtm-lesany/>)

Obrázek 13: Vojenské technické muzeum Lešany (vlastní foto)

Sázavský klášter

Klášter na pravém břehu Sázavy je symbolem slovanské vzájemnosti a souborem staveb z několika různých období. Počátky kláštera sahají až do doby utvářejícího se státu druhé poloviny 10. století. V této době se zde narodil sv. Prokop, zakladatel slovanské liturgie. Roku 1039 se ujala myšlenka slovanské sounáležitosti a v Čechách byl založen benediktýnský klášter, kde se konaly bohoslužby ve slovanských jazycích. Sázavští mniši, v čele se sv. Prokopem, se ve spolupráci s kláštery v Polsku a v Kyjevské Rusi snažili ze Sázavy vytvořit středisko slovanské kultury. Na konci 11. století byl opatem Božetěchem založen románský bazilikální chrám. Další významnou změnou je rozšíření kláštera v opevněný komplex, o který se mezi lety 1134–1169 zasloužil opat Silvestr. Významnou a dodnes částečně zachovalou přestavbou prošel klášter za vlády Karla IV. Z přestavby mezi lety 1315–1350 se zachoval presbytář kostela a kaple Panny Marie a kapitulní síň. V období husitských válek byl klášter vypálen a jeho pád byl znatelný až do roku 1746, kdy byla poničena téměř polovina kapitulní síně. Za Josefa II. v roce 1785 došlo ke zrušení kláštera. V roce 1809 se z kláštera stal zámek a měl tak prvního světského majitele. V roce 1932 se část stala majetkem benediktských mnichů z Emauzského kláštera v Praze, kteří zde znovu chtěli obnovit klášter. To se však díky totalitnímu režimu nepodařilo. (Wagner, 1974) V dnešní době je klášter majetkem Národního památkového ústavu. (<https://www.klaster-sazava.cz/cs/o-klasteru/dejiny-sazavskeho-klastera>)

Obrázek 14: Sázavský klášter (vlastní foto)

Konopiště

Zámek, nacházející se nedaleko města Benešov, byl založen kolem roku 1294 pražským biskupem Tobiášem z Benešova ve stylu francouzského kastelu s válcovými věžemi, parkánem, branami a padacím mostem. Původní hrad byl ve svých počátcích, díky 4 věžím, téměř nedobytný. Po vymření Benešoviců v roce 1327 se Konopiště stalo majetkem Šternberků, kterým patřilo po téměř tři století. Významnější přestavbou sídlo prošlo po roce 1605, kdy nový majitelé z Hodějova rozšířili hrad o podhradí. V 18. století Konopiště ztratilo vzhled středověké pevnosti a bylo přestavěno do barokního stylu. Byla postavena nová brána, kam svými plastikami přispěl i M. B. Braun. (Wagner, 1974) Šest ze sedmi věží bylo sníženo, tudíž hrad dostal nový, méně členitý vzhled a zvenku byl tak přeměněn na zámek. Na konci století došlo k zasypání příkopů, a vznikl tak zámecký park. V roce 1887 koupil Konopiště František Ferdinand d'Este a nechal zámek přestavět v historizujícím stylu a založil Růžovou zahradu. František Ferdinand nechal na zámek převést svou sbírku, která je dodnes součástí Národní galerie. Po atentátů na Františka Ferdinanda a jeho manželku v Sarajevu se zámek stává majetkem československého států a je z části zpřístupněn veřejnosti. Za II. sv. války bylo Konopiště zabráno jednotkami SS. Po osvobození je Konopiště opět otevřeno pro veřejnosti. Dnešní vybavení zámku pochází z doby, kdy zde žil František Ferdinand d'Este s rodinou. (<https://www.zamek-konopiste.cz/cs/o-zamku/historie>)

Obrázek 15: Konopiště (vlastní foto)

Vrchotovy Janovice

Zámek ve Vrchotových Janovicích nedaleko od Benešova vznikl renesanční přestavbou středověkého hradu ze 14. století. Původní gotický hrad, postavený pány z Janovic, byl soustředěn kolem nádvoří s dominantní věží na jihovýchodní straně. Nádvoří bylo obestavěno přízemními a patrovými budovami a vstupní strana nebyla zastavěna ani krytá hradbou. Po roce 1600 ho nechal majitel Jan z Vrtby přestavět na zámek. Jednotlivé budovy byly spojeny v jeden celek obklopující dvůr. Na vstupní straně byla postavena nová budova a celý komplex byl zarovnan do jedné výšky. Zvedací most byl v roce 1704 nahrazen zděným. (Wagner, 1974)

Svou současnou novogoticky romantickou podobu získal zámek v polovině 19. století, kdy Vratislavové z Mitrovic nechali přestavit celý areál. Posledními soukromými majiteli byl rod Nádherných z Borutína, z nichž nejvýznamnější je baronka Sidonie Nádherná. Během II. sv. války bylo v zámku zřízeno vojenské velitelství a kasárny. Vrchotovy Janovice byli vystěhovány a byl zde založen „výchovný tábor“ pro uprchlíky z Německa, „koncentrační tábor“ pro lidi, jejichž předkové či příbuzní byli Židé, a „koncentrační tábor pro politické vězně“. Těsně po válce se na zámku vystřídala sovětská a československá armáda. V roce 1950 byl zámek vyvlastněn a byl zde sklad textilu. Na konci 50. let se park dostal do držení Národního muzea, jehož majetkem je i v současné době. (<https://www.nm.cz/navstivte-nas/objekty/zamek-vrchotovy-janovice>)

Obrázek 16: Vrchotovy Janovice (vlastní foto)

Jemniště

První zmínka o Jemništi pochází z roku 1381, kdy se Beneš z Cimburka začal psát jako pán z Jemniště. V roce 1717 odkoupil jemništské panství hrabě František Trauttmansdorf, který nechal na nedalekém vrchu postavit nový zámek. Autorem projektu byl František Maxmilián Kaňka. Výstavba zámku probíhala velmi rychle. Již v roce 1754 zámek téměř celý vyhořel. Nepoškozená zůstala pouze zámecká kaple sv. Josefa. F. Trauttmansdorf nechal celý zámek znovu vystavět a vybavit. Téměř v této podobě se zámek dochoval až dodnes. Návštěvník má tak ojedinělou možnost prohlédnout si šlechtické sídlo vrcholného baroka. Na přelomu 18. a 19. století byla barokní zahrada předělána na romantický anglický park. Majitelkou se stala Gabriela Czerninová, která se vdala za hraběte Jindřich Františka Rottenhana, který zastával funkci nejvyššího pražského purkrabího a podporoval rozvoj manufaktur. Jemniště šlo tak příkladem a stalo se v Čechách centrem bavlnářského průmyslu. V průběhu 19. století zámek vystřídal několik majitelů. Roku 1868 zakoupil panství Zdeněk hrabě Šternberk, majitel nedalekého Českého Šternberka, kterému se díky uhelným dolům, podařilo výrazně rozmnožit majetek rodu. Po smrti hraběte zdědil Jemniště druhozený syn Filip, který provedl nezbytné úpravy zámku a povýšil Jemniště na hlavní sídlo. Po jeho smrti zdědila v roce Jemniště jeho dcera Sita, která ho až do roku 1943 vlastnila. Jelikož po okupaci českých zemí s manželem hrabětem Mensdorffem odmítli přijmout německou národnost byli perzekuováni. Ve stejném roce o zámek úplně přišli. Zámek byl několikrát zestátněn a do rukou Šternberků se vrátil až v roce 1995. Dnes v levém křídle zámku žije Janův syn Jiří s rodinou. (<http://www.jemniste.cz/historie-1zamku/>)

Obrázek 17: Jemniště (vlastní foto)

Český Šternberk

Hrad Český Šternberk patří mezi nejvýznamnější hrady na řece Sázavě. Byl založen v letech 1241–1242 Zdeslavem z rodu Divišovců, zakladatelem rodů Šternberků, který vlastní zámek dodnes. Během husitských válek na počátku 15. století zůstal hrad mimo dějiště bojů, proto nedošlo k žádnému velkému poničení. V roce 1467 byl hrad dobyt královským vojskem, které přitáhlo s tehdejší nejmodernější vojenskou technikou, na kterou hrad nebyl připraven. Opravné práce započaly po roce 1479 ve stylu pozdní gotiky a byl kladen velký důraz na zlepšení obranného systému hradu. Byla postavená mohutná obranná věž a břitová bašta. Celý komplex byl chráněn hlubokými příkopy. (Wagner, 1974) Středověký vzhled si Český Šternberk udržel do 17. století, kdy začaly hrady ztrácet svůj strategicko-vojenský význam. Třicetiletá válka měla dopad nejen na hrad, ale i na celé panství. Další přestavba, tentokrát do barokního stylu, byla uskutečněna brzy po třicetileté válce a ze středověké nejednotné stavby se stal jednolitý celek. Po roce 1712 nastalo období střídání šlechticů na hradě, které trvalo celých sto třicet let. Do rukou rodu se hrad dostal zpět až v roce 1841, kdy hrabě Zdeněk Šternberk odkoupil rodinný majetek zpět. V roce 1942 byla na hrad uvalena německá vnučená správa. Poté byl chvíli hrad v rukou původních majitelů a v roce 1949 byl hrad opět vyvlastněn a stal se majetkem československého státu. V roce 1992 byl Český Šternberk navrácen majitelům v rámci zákonných majetkových restitucí. (<http://www.hradceskysternberk.cz/historiehrad.html>)

Obrázek 18: Český Šternberk (vlastní foto)

Rozhledna Blaník

Rozhledna Blaník je postavena na bájném vrchu Velký Blaník. Nachází se nedaleko Louňovic pod Blaníkem ve výšce 638 m. Vrch je významnou součástí české mytologie. V jeho podzemních chodbách a sálech spí Blaničtí rytíři a společně s českým knížetem Václavem přijdou české zemi na pomoc, až jí bude nejhůř. (David a kol., 2016) Díky pověsti spojené s Velkým Blaníkem je tato oblast turisticky zajímavá a už v roce 1835 byl na vrcholu postaven triangulační jehlanec. Na jeho místě vznikla v roce 1895 na přání kardinála Františka, hraběte, Schönborna první rozhledna. Sloužila zároveň jako triangulační bod, ale také poskytovala výhled na téměř třetinu Čech. V roce 1914 byla vybudována na Blaníku nová rozhledna, která měla 20 metrů vysokou věž dřevěné konstrukce s výstupem pouze po žebříku. Tato rozhledna byla ve třicátých letech v tak špatném stavu, že se v roce 1939 samovolně zřítla. Uvažovalo se o vybudování nové rozhledny spolu s kaplí sv. Václava. Kaple však nedostala potřebnou podporu a projekt tak nebyl nikdy zrealizován. Dalším projektem, který se nikdy nedočkal realizace, byl památník propojující blanické rytíře s československými legiemi. Výstavba třetí blanické rozhledny byla připravována Klubem českých turistů v roce 1939. I přes začátek války byla rozhledna v roce 1941 dostavěna. Dodnes zachovaná rozhledna je vysoká třicet metrů a nabízí dvaceti pěti metrovou vyhlídku do okolí. (<http://www.lounovicepodblanikem.cz/rozhledna/rozhledna.php?str=1>)

Obrázek 19: Rozhledna Blaník (vlastní foto)

3.5 OKRES PŘÍBRAM

Hornické muzeum

Hornické muzeum Příbram je jedno z nejstarších muzeí v celé České republice. Na místě dnešního muzea bylo dříve Krajinské muzeum, které založil vlastivědný badatel Vladislav Malý roku 1886. Toto původní muzeum shromažďovalo nejen městské památky, ale také sbírkové předměty týkající se příbramského hornictví a hutnictví. (<https://www.muzeum-pribram.cz/cz/muzeum/historie/>) Počátky dobývání stříbrné rudy na území Březových Hor, dnešní části Příbrami, sahají až do 14. století. V 19. století byla Příbram evropsky i světově významným městem. Těžilo se zde 97 % stříbra a olovo v rámci celého Rakouska-Uherska. K nejcennějším předmětům muzea patří bronzové předměty pocházející z doby keltské, nejstarší listina potvrzující existenci Příbrami, zápisy o největší důlní katastrofě na světě z roku 1892 a mnoho dalších předmětů, díky kterým bylo muzeum navrženo do technických památek UNESCO. Areál Hornického muzea je rozdělen do několika expozic – Důl Anna, Důl Vojtěch, Ševčínský důl a Mariánská štola. Mezi Ševčínským a Vojtěšským dolem vedou koleje a návštěvník má možnost svézt se hornickým vláčkem. (David a kol., 2016)

Obrázek 20: Hornické muzeum v Příbrami (vlastní foto)

Památník Vojna

Unikátní památkou ve střední Evropě je autenticky dochovaný vězeňský areál obklopený lesy. Jedná se o doly u osady Vojna nedaleko Příbrami. Původně zajatecký tábor, vybudovaný v letech 1947-1949 pro německé válečné zajatce, sloužil v letech 1949–1951 jako pracovní tábor a následně mezi lety 1951–1961 jako vězení pro politické odpůrce komunistického režimu. Od roku 1949 byli do tábora umisťováni „nejnebezpečnější zločinci“, odsouzení nejčastěji za velezradu, vyděračství, pokus o nedovolené opuštění republiky či podvracení lidově demokratického zařízení. V tomto období zde bylo kolem 1500 vězňů. Po amnestii v roce 1960 se jejich počet výrazně snížil a zbytek byl převelen do tábora Bytíz. Od roku 1961 až do roku 2000 byl areál Vojny využíván armádou. (David a kol., 2016) V roce 2001 byl areál prohlášen kulturní památkou, a od roku 2005 je zpřístupněn veřejnosti, Připomíná nám tak jedno z hrůzných období naší historie. (<https://www.muzeum-pribram.cz/cz/pamatnik-vojna-lesetice/z-historie/>)

Obrázek 21: Památník Vojna u Příbrami (vlastní foto)

Skansen Vysoký Chlumeč

Skansen, uchovávající památky venkovské architektury, se nachází v městysu Vysoký Chlumeč nedaleko Sedlčan. Dokládá vývoj lidského obydlí od poloviny 17. do počátku 20. století ve Středním Povltaví, v oblasti, kde se těžil kámen. Jedná se o údolní areál, do kterého jsou postupně převáženy obytné, hospodářské, technické i sakrální objekty přibližující styl života a hospodaření na vesnici. V muzejní sbírce se dochovaly expozice k vybavení venkovské domácnosti, lidové oděvy, řemeslnické a zemědělské nástroje i další předměty připomínající hospodářství rolníků. Hlavním záměrem je záchrana dokladů lidového stavitelství před zchátráním. Díky skanzenu je možné zachránit značnou část staveb a zároveň tak šířit a dokumentovat bohatou historii regionu. V roce 1998 se zrodila myšlenka záchraného muzea v přírodě, které se o rok později začalo zřizovat jako pobočka Hornického muzea v Příbrami. V areálu o velikosti 3 ha, jsou umístěny zemědělské usedlosti, chalupnická a domkářská stavení, hospodářské stavby, technické stavby na vodní pohon a malé sakrální objekty, pocházející převážně z 18. – 20. století. Celkové množství zachráněných staveb se předpokládá na 20–25 objektů. Všechny přítomné objekty jsou opravovány, vybavovány historickými předměty pocházejícími z vesnic a jsou přístupné veřejnosti. Každoročně se zde konají akce přibližující tradice a život na vesnici. Mezi nejpopulárnější patří Masopust, Den řemesel nebo Folklorní den. (<https://www.muzeum-pribram.cz/cz/skanzen-vysoky-chlumeč/z-historie/>)

Obrázek 22: Skansen Vysoký Chlumeč (vlastní foto)

Svatá hora

Svatá hora, obklopená rozsáhlým parkem, je nejvýznamnější poutní místo v Čechách, které je opředeno mnoha pověstmi. Podle jedné z nich nechal původní kapličku, jejíž zdivo je dodnes částečně ve zdivu dnešní baziliky, postavit už ve 13. století rytíř z Malovců Panně Marii jako poděkování, že ho zachránila před loupežníky. Český historik, Bohuslav Balbín, datuje vznik až v 16. století. V této době však měla kaple pouze místní význam. Do širšího povědomí se dostala až v roce 1632, kdy údajně vrátila zrak starému poutníkovi. Díky tomuto skutku navštívil o dva roky později Svatou horu i císař Ferdinand II. se svým synem. Během třicetileté války byla Svatá hora svěřena do péče jezuitů, kteří zde chtěli vybudovat nejslavnější mariánské poutní místo v celé zemi. Spojili Horu s Příbramí prvním schodištěm, které však ještě nebylo zakryté. Tak byly započaty plány k vybudování poutního místa. Již v 17. století se svatohorský areál stal jedním z největších a nejvýznamnějších raně barokních objektů u nás. Ústřední mariánská svatyně byla průběžně opravována a zdobena. Na opravách se podílel i tehdejší nejvýznamnější architekt Kryštof Dientzenhofer. Ze Svaté hory se stalo celoevropsky významné poutní místo. Uctívaná soška Panny Marie Svatohorské se dočkala vzácných šatů i zlaté královské korunky. Mezi lety 1745–1751 došlo k rozšíření mariánského kostela, jehož podobu můžeme obdivovat dodnes. V roce 1861 se dostala Svatá hora do správy Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele, kteří ji nechali znovu opravit a nejstarší neozdobenou část pokryli ornamentální dekorací. Po opravách udělil papež Pius X. Svaté hoře – poutnímu kostelu - titul „baziliky“ a roku 1905 pasoval Svatou Horu na „baziliku menší“. (<https://svata-hora.cz/o-svate-hore/historie/>)

Obrázek 23: Svatá hora (vlastní foto)

Dobříš

Rozsáhlý rokokový zámek v Dobříši byl postaven mezi lety 1745–1765 ve francouzském stylu na místě bývalého šlechtického barokního sídla, které bylo poničeno požárem. Zámek je obklopen nádhernou zahradou a ozdoben sochami Ignáce Františka Platzera. Zahrada s květinovými ornamenty a sestřihanými ploty, založená kolem roku 1750 je jednou z nejpůvabnějších u nás a přibližuje atmosféru vídeňského Schönbrunnu. Na francouzskou zahradu navazuje rozlehlý anglický park. V roce 1771 se původní majitelé z rodu Mansfeld sňatkem spojili s rodem Colloredo, v jejichž vlastnictví byl zámek až do roku 1942, kdy došlo k vyvlastnění německou říší. O tři roky později se zámek stal majetkem československého státu a jeho prostory sloužily téměř 50 let jako Domov spisovatelů pod ochranou Svazu československých spisovatelů. (David a kol., 2016) V roce 1998 byl zámek vrácen rodině Colloredo-Mannsfeld. Počínaje tímto rokem zámek prošel rozsáhlou rekonstrukcí. Došlo i na obnovu fontány Napájení Heliových koní či opravu barokních věžních hodin. V objektu je zřízena Galerie JCM (Jerome Colloredo-Mansfel) a muzejní sbírky. Současným pánem a majitelem je Dipl. Ing. Jerome Colloredo-Mannsfeld. (<http://www.zamekdobris.cz/cs/zamek-dobris/zamek-dobris>)

Obrázek 24: Dobříš (vlastní foto)

Mníšek pod Brdy

První písemná zmínka o hradu v Mníšku pod Brdy pochází z roku 1348. Objevila se v zákoníku Karla IV. „Majestas Carolina“. Pozdější archeologické nálezy však ukázaly, že na místě dnešního zámku, stávala stavba již koncem 13. století. Jednalo se zřejmě o hrádek s příkopem obklopeným hradbou. Od roku 1487, na více než 150 let, vlastní Mníšek významný rod pánů z Mitrovic, který zde zahájil rozsáhlé stavební práce. V roce 1639 vtrhla do dvora švédská vojska a zámek vyplenila a vypálila. V roce 1655 se majitelem stává pražský měšťan, Servác Engel z Engelsflussu. Ten nechal zámek opravit a položil tak základní kámen k dnešnímu vzhledu Mníšku pod Brdy. Ranně barokní přestavba pevnostního typu byla značně konzervativní a vycházela z pozdně renesanční francouzské architektury. (Wagner, 1974) V druhé polovině 18. století, kdy byl zámek majetkem Unwerthů, se uskutečnilo mnoho stavebních úprav. Po smrti Ignáce Umwertha se zámek stal majetkem Pachtů z Rájova. Kvůli rodinným sporům byl však až do roku 1838 spravován úředníky desek zemských. O deset let později zámek opět zasáhl požár. Po smrti hraběte Schirndinga v roce 1909, získal zámek svobodný pán Kast z Ebelsbergu, který nechal zámek podle projektu Matěje Blechy v letech 1910–1911 zásadně obnovit. V roce 1945 došlo ke konfiskaci zámku. O rok později zámek získalo ministerstvo vnitra, které zde uchovávalo významné a politicky citlivé archivní fondy. V roce 2000 došlo k jeho vyklizení a objekt se dostal do držení Národního památkového ústavu, který ihned započal s obnovou zámku. (<https://www.zamek-mnisek.cz/cs/o-zamku/historie>)

Obrázek 25: Mníšek pod Brdy (vlastní foto)

Kamýk

Kamýk, ležící nedaleko stejnojmenné obce Kamýk nad Vltavou, se vyskytuje v písemných pramenech už od roku 1186. Kamýk (Vrškamýk, Hunec) jako hrad je poprvé zmiňován až kolem roku 1236. Vrcholně středověký hrad založený Václavem I., dokončený za vlády Přemysla Otakara II., byl důležitou mocenskou oporou posledních Přemyslovců. (Durdík, Sušický; 2000) Byl centrem kraje a bylo zde sídlo královského úředníka. Panovníkům sloužil k loveckým výpravám do okolních lesů. Rušno bylo v Kamýku ještě za Jana Lucemburského. Když se k moci dostal Karel IV. rozhodl se Kamýk nepřestavovat a vystavil nové mocenské centrum. Po postavení Karlštejna byla všechna kamýcká panství převedena pod správu panství karlštejnského. Hrad byl tak ve 2. polovině 14. století opuštěn a v roce 1569 poprvé zmíněn jako zřícenina, která se stala úkrytem pro loupeživé rytíře, kteří přepadávali lodě plavící se po Vltavě. V roce 2010 byl dokončen projekt: Kamýk nad Vltavou – výlet do středověku. V rámci projektu byl proveden archeologický průzkum hradní zříceniny a byla odkryta vstupní brána hradu, kde bylo nalezeno mnoho předmětů ze středověkého života na hradě. (<https://www.obeckamyk.cz/index.php/zajimavosti/vrskamyk>)

Obrázek 26: Vrškamýk (vlastní foto)

Radíč

Obec Radíč, ležící nedaleko Sedlčan, je v historických pramenech připomínána již kolem roku 1333, kdy zde sídlil vladyka Odolena z Radíče. Tento rytířský rod nechal postavit na přelomu 14. a 15. století v obci gotickou tvrz. Dalšími majiteli tvrze byl rod Osečanských z nedalekých Osečan. Ti Radíč připojili ke svému panství a v roce 1525 tvrz prodávají rytířům z Milhotic. Za dalších padesát let je panství prodáno Myslíkovým z Hyršova. Ani tento rod nevlastnil tvrz dlouho. Roku 1625 se Radíč dostává do rukou hraběti Pavlu Michnovi z Vacínova. Radíč byla součástí osečanského panství, a tak spolu s ním roku 1665 připadla Wofgangovi z Hennegu. Tvrz na konci 17. století vyhořela a Wofgang se rozhodl vybudovat nové sídlo v jižní části vsi. Nechal vystavit raně barokní zámek, který z části navrhoval slavný italský architekt Antonio Porta. Rod Hennegů vystřídal v druhé polovině 17. století Karl Leopold z Caretta-Millessima a zámek byl obohacen o novou výzdobu a barokní zámeckou kapli. Poté se na zámku opět velmi rychle střídají majitelé. V roce 1949 byl zámek zkonfiskován československým státem a sloužil jako depozitář Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody. (Košťál, Košťálová; 2013) Po roce 1989 se navrátil do rukou potomků posledního majitele, kteří ho později prodali společnosti KVALEN Beta a.s. Poté byl zámek, poprvé od roku 1942, řádně zrekonstruován, vybaven historickými exponáty a zpřístupněn veřejnosti. (<https://www.zamek-radic.cz/historie-zamku>)

Obrázek 27: Radíč (Zdroj: zamek-radic.cz)

3.6 OKRES BEROUN

Hořovice

První zmínky o hradu jsou datovány z období husitských válek, kdy majiteli byli Hullerové z Hořovic. Huller byl od roku 1381 pražským měšťanem a kvůli obvinění ze zločinů a podvodů byl roku 1405 popraven. Další z majitelů, Zikmund Huller, podlehl obléhání kališníky a přenechal jim hrad i panství. Později se sám přidal na stranu husitů a na jedné z výprav padl. V 16. století se hrad dostává do držení pánů z Řičan. V roce 1540 Hořovice vyhořely a spolu s nimi shořely i městské listy a svobody. Jan Litvín, stoupenec odbojové šlechty, se účastní pražské defenestrace, panství ztrácí, neboť je mu po porážce na Bílé hoře zabaveno a zkonfiskováno. Konfiskací se v roce 1622 panství dostalo do rukou Jaroslava Bořity z Martinic a během třicetileté války bylo několikrát vypáleno. Dalším majitelem se stal Jan František z Vrbna, který je považován za zakladatele hořovického zámku. Vrbnové vlastnili Hořovice do poloviny 19. století. Tehdy je nahradil je Fridrich Wilhelm, kníže z Hanau, jehož potomci zámek vlastnili až do roku 1945, kdy byl zámek zestátněn. Po tomto roce využívala prostory zámku Rudá armáda, po jejichž odjezdu zámek připadl městu.. V roce 2002 byl hořovický zámek vyhlášen Národní kulturní památkou a nyní je spravován Národním památkovým ústavem. (<https://www.zamek-horovice.cz/cs/o-zamku>)

Obrázek 28: Hořovice (vlastní foto)

Točník

Zanedlouho poté, co v roce 1395 vypukl na Žebráku požár, si nechal král Václav IV. postavit nové honosnější a pohodlnější sídlo. Točník byl postaven zřejmě mezi lety 1398–1401, pouhých 500 m. od původního sídla. Už v roce 1400 nechal král převézt na Točník část královského pokladu. Nový hrad disponoval novými obrannými požadavky a staršími estetickými postuláty. Po upálení mistra Jana Husa v roce 1415 král hrad nevyužíval tak intenzivně jako doposud. Nechal si postavit Nový Hrádek u Kunratic a poslední návštěva Točníku je zaznamenána v září roku 1415. Po smrti Václava IV. získává hrad jeho bratr Zikmund, který okamžitě odváží téměř všechno vybavení i část státního pokladu a roku 1421 přenechává hrad Erkingerovi ze Seinsheimi – předkovi Schwarzenberků. Poté se hrad dostává do držení Bedřicha Kolowrata, který úspěšně odolal obléhání hradu husity. Roku 1461 hrad kupuje Jiří z Poděbrad a svěří ho do rukou Bedřica ze Šumburku, pána z Pernštejna. O dvacet let později je hrad majetkem Gutštejnů, ale už je výrazně zanedbávaný. Dalším majitelem je Vladislav Jagellonský. Hrad dále velmi rychle střídá své majitele a v roce 1552 se stává majetkem Lobkowiczů, kteří ho renesančně upraví. Kvůli vzpouře je jim však majetek odebrán. Roku 1595 se dostává do rukou Koruny české a je z něj zřízeno státní vězení. Od 1674 žije na hradě již pouze hlídač. Posledním soukromým majitelem byl Josef Colloredo-Mansfeld. Poté hrad patřil Klubu československých turistů, Československé obci sokolské a od roku 2003 náleží Národnímu památkovému ústavu. (<https://www.hrad-tocnik.cz/cs/o-hradu/historie>)

Obrázek 29: Točník (vlastní foto)

Žebrák

Hrad ležící na skalním žeburu a tvořící jedno z nejlépe dochovaných podhradí u nás založil Oldřich Zajíc z rodu Buziců. v 2. pol. 13. století. (Durdík, Sušický; 2000) Žebrák byl zvláště důležitý po roce 1341, kdy ho kvůli jeho výhodné poloze, ležel totiž poblíž hlavní cesty spojující Prahu s Norimberkem a Porýním, odkoupil Karel IV., a připojil ho k přemyslovskému loveckému hvozdu. V tomto období byl hrad opraven a nejspíše i rozšířen. Byla zde postavena nová kaple k uctění sv. Apolináře a sv. Markéty. I přesto, že hrad chvíli měl jiného majitele roku 1357 opět připadl králi, který hradní kapli přičlenil k děkanství karlštejnskému. Hrad nadále sloužil jako „přestupní“ stanice na Karlových cestách mezi Prahou a Norimberkem. Těsně před svou smrtí nechal Karel obehnat hradbami celé městečko Žebrák. V době Václava IV., který na hradě pobýval v letech 1383–1396, se projevila silná prosperita hradu a dočkal se nové přestavby. Ačkoli měl hrad vynikající strategickou obchodní polohu, králi nevyhovoval svou skromností. Proto si nechal přistavit jednu obytnou budovu ale i další budovy, z nichž nejzajímavější je pivovar. V 80. letech 20. století projevil Památkový ústav velký zájem o rekonstrukci hradu. Nynějším majitelem je Národní památkový ústav. (<https://www.hradzebrak.cz/cs/o-hradu/historie-hradu>)

Obrázek 30: Žebrák (vlastní foto)

Karlštejn

Patrně nejznámější a nejvíce navštěvovaný český hrad, nechal po roce 1348 vybudovat Karel IV. jako místo pro bezpečné uložení říšských korunovačních klenotů a sbírky svatých relikvií. (David a kol., 2016) Stavba byla dokončena v roce 1365, kdy byla zároveň i vysvěcena kaple sv. Kříže, vyzdobená inkrustací z drahokamů vložených do zlacené a kolkované pastiglie a kazetovým obložení sto třiceti deskami z dílny Mistra Theodorika. Z bezpečnostních důvodů byly klenoty na počátku husitských válek na hrad převezeny i české korunovační klenoty a byly zde uloženy téměř 200 let. Po roce 1480 byl hrad upraven do gotického stylu. Na konci 16. století prošel hrad na přání Rudolfa II. rekonstrukcí a získal renesanční podobu. Během prvních let třicetileté války byly z hradu odvezeny korunovační klenoty i všechny důležité zemské písemnosti. Roku 1625 byl zrušen úřad karlštejnských purkrabí a hrad získala Eleonora, manželka Ferdinanda II., jako trvalé věno královen. Poté hrad patřil Eleonoře Magdaleně, manželce císaře Leopolda I., a později Marii Terezii, která ho věnovala Ústavu šlechticů. Většina hradu byla v této době nevyužívaná, a proto hrad postupně chátral. Z tohoto důvodu nechal císař František I. provést v roce 1812 nezbytné opravy. Od 60. let 19. století se objevuje zájem o celkovou obnovu hradu. Kvůli finančním problémům byla oprava hradu zahájena až v roce 1887. Následně bylo zpřístupněno muzeum přibližující především dobu císaře Karla IV. V roce 1918 se správy ujal Správní výbor hradu Karlštejn. Od roku 1950 hrad náleží Národní kulturní komisi a v dnešní době ho spravuje Národního památkového ústavu. (<https://www.hrad-karlstejn.cz/cs/o-hradu/Historie>)

Obrázek 31: Karlštejn (vlastní foto)

Koněpruské jeskyně

Nedaleko od Berouna se rozkládá Český kras, který svou rozmanitostí a divokostí okouzlí nejednoho návštěvníka s romantickou duší. Vápencové útvary, tvořící převážnou část geologické stavby, odkrývají krasové kaňony, rokle a mnoho jeskyní, z nichž nejnavštěvovanější jsou Koněpruské jeskyně, ležící ve svahu Zlatého koně, nedaleko od hradu Karlštejna. (<http://ceskykras.ochranaprirody.cz/>) Chodby a dómy, rozkládající se na třech patrech, jsou propojeny komíny s výškovým rozdílem 70 m. Jeskyni znali lidé už od pravěku, což dokazují nálezy kostí pravěkého člověka. Kostí jeskynních medvědů, nalezené v jeskyni, jsou staré asi 150 000 let. Podle pověsti byla jeskyně objevena pasáčkem, který uviděl ze země stoupat dým. Pasáček se protáhl škvírou do jeskyně a spatřil muže sedícího na hromadě peněz. Muž nedokázal tajemství uchovat a na místo přivedl vesničany, kteří ale nic nenašli. V roce 1950 dělníci při práci v kamenolomu poprvé pronikli do krátké chodby. Postupně byly odhalovány další a další prostory a hlavní část byla zpřístupněna v roce 1959. Dnes je zpřístupněno největší střední a nejmenší horní patro. Mezi nejhezčí prostory patří Proškův, Petrův a Pustý dóm, ale i Letošníková propast. V horním patře, v tzv. Mincovně, byla v letech 1460–1470 v provozu penězokazecská dílna, což dokazuje nález ohniště a pracovních pomůcek. (David a kol., 2016)

Obrázek 32: Koněpruské jeskyně (Zdroj: jeskyne.cesky-kras.cz)

3.7 OKRES RAKOVNÍK

Muzeum Českých drah

Muzeum se nachází v těsné blízkosti železniční stanice Lužná u Rakovníka. Od roku 1999 se zabývá údržbou a provozem historických kolejových vozidel. Předchůdcem dnešního depa byla výtopna Lužná-Lišany. Původně sloužila jako vodárna. S rozvojem motorové trakce se význam depa začal snižovat a větší důležitost získaly opravy vozidel. V 80. letech 20. století byla postavena prostorná hala pro opravování motorových lokomotiv, kvůli které bylo zbořeno několik původních budov. Provoz depa se postupně omezoval a v roce 1996 byl úplně zastaven. Po ukončení provozu zde působila řada spolků. Několik let se spolky snažily udržet výstavní činnost svými dobrovolnými aktivitami, avšak v roce 1999 zde České dráhy založily železniční muzeum. Hlavním lákadlem jsou parní lokomotivy z různých období provozu. Najdeme zde jak lokomotivu z přelomu 19. a 20. století, tak i stroje s největším výkonem z 2. pol. 20. století. Většina z exponátů je nepojízdná, přesto se těší u návštěvníků velké oblíbenosti. (<http://www.cdmuseum.cz/default.htm>)

Obrázek 33: Muzeum Českých drah (vlastní foto)

Křivoklát

Křivoklát, jeden z nejstarších a nejvýznamnějších českých hradů, ležící nedaleko soutoku Berounky a Rakovnického potoka, je národní kulturní památka. Původní dřevěný hrádek bylo podle kronikáře Kosmase Libušino sídlo. Zděný hrad započal stavět Václav I. jako lovecké sídlo nejspíš mezi lety 1242–1244. Stavbu dokončil a obohatil o palác s kaplí a velkou válcovou věž Přemysl Otakar II. v letech 1250-1270. Po jeho smrti byly pozastaveny stavební práce a rušný život na hradu zanikl. V dětství zde byl vězněn svým otcem, Janem Lucemburským, Karel IV. Hrad znovu ožil při diplomatických jednáních za vlády jeho syna Václava IV., kdy byl rozšířen a po roce 1370 bylo postaveno nové purkrabství. V období husitských válek zde byly uloženy korunovační klenoty. (<https://www.hrad-krivoklat.cz/cs/o-hradu/historie>) Nejvýrazněji se v architektuře hradu odrazilo období pozdní gotiky, kdy Vladislav a Ludvík II. Jagellonský nechali Křivoklát mezi lety 1473-1525 téměř celý přestavět. Tato přestavba ukončila slávu Křivoklátu. Za vlády Habsburků hrad ztrácí význam a je využíván jako státní vězení. Nejznámějším vězněm byl alchymista Edward Kelley. Od poloviny 17. století hrad chátrá až do ro 1850, kdy začala jeho obnova do podoby, kterou známe dnes. Hrad je využíván jako hradní muzeum. (Wagner, 1974) Mučírnu a vězení si návštěvníci mohou také prohlédnout. Největší chloubou křivoklátské sbírky je fürstenberská knihovna s 30 000 svazky, historické sáně s barokní malbou a náročnou řezbou, unikátní soubor cechovních znamení, modely hradu, akvarely a olejomalby s pohledem na Křivoklát. (David a kol., 2016)

Obrázek 34: Křivoklát (vlastní foto)

Krakovec

Zřícenina hradu Krakovce leží v křivoklátských lesích a je známá jako místo, ze kterého odešel mistr Jan Hus do Kostnice. Hrad založil roku 1381 oblíbenec krále Václava IV., purkrabí Jíra z Roztok. Hrad byl vystaven velmi rychle, což dokazuje i vysvěcení hradní kaple už v roce 1383. V období, kdy na hradu pobýval mistr Jan Hus byl majitelem Jindřich Lefl z Lažan. V roce 1437 přešel hrad do vlastnictví husitského hejtmana Jana Bleha z Těšenice. Od roku 1455 hrad vlastnili Kolowratové, od kterých ho koupili Lobkowiczové, kteří ho nechali opravit. Od roku 1564 se zde opět velmi rychle střídají majitelé. Během třicetileté války byl hrad zpustošen. Opravami získal červenou střechu, díky které obdržel nové jméno Červený hrádek, jež se ale neujalo. V roce 1783 Krakovec vyhořel a už se nikdy nedočkal kompletní opravy. V 19. století se velká část zřítla. (Durdí, Sušický, 2000) V roce 1913 začaly zabezpečovací práce. V roce 1920 bylo hradu i obci navráceno původní jméno. Krakovec je vrcholem vývoje české hradní architektury 14. století a představuje jakýsi přechod mezi hradem a zámek. Plně uplatňuje horizontální tendenci stavby s intimitou vnitřních prostorů. Je zde patrný větší důraz na estetičnost a obytnou funkci než na funkci ochrannou. (Wagner, 1974) V současné době je nejlépe dochované jižní křídlo. (<https://www.hrad-krakovec.cz/cs/o-hradu/historie>)

Obrázek 35: Krakovec (vlastní foto)

3.8 OKRES KLADNO

Lidice

Lidice je obec ležící nedaleko Buštěhradu u Kladna. Do 2. sv. války patřily Lidice mezi běžné středočeské obce. To se však změnilo po atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha a následném hledání atentátníků. Gestapo zjistilo, že dva neznámí důstojníci z československé armády, pocházejí z Lidic a jsou pravděpodobně členy zahraniční armády. Přestože šlo o neprokázanou stopu, pro obec se stala rozhodující. Pomsta na nevinných obyvatelích proběhla 10. června 1942. Po obklíčení bylo zastřeleno 173 mužů a ženy s dětmi byly převezeny do Kladna, kde byly po několika dnech rozděleny. Ženy byly poslány do koncentračního tábora Ravenbrück a některé z dětí byly vybrány k poněmčení. Ty, které nebyly vhodné k poněmčení, byly převezeny do vyhlazovacího tábora Chelmno, kde byly otráveny výfukovými plyny. Obec byla vypálena a zbytky byly zahrnuty zeminou. V roce 1947 vyrostly nedaleko nové Lidice a na místě původní obce stojí památník s muzeem. (Plch a kol., 2014) Jeho posláním je péče o zachování vzpomínek na vyhlazení obce a utrpení lidických občanů. Lidice jsou celosvětovým symbolem obětí válečných zločinců. V roce 1962 byl areál Lidic prohlášen kulturní památkou a v roce 1995 ho vláda prohlásila národní kulturní památkou. (<http://www.lidice-memorial.cz/pamatnik/pamatnik-a-pietni-uzemi/>)

Obrázek 36: Lidice (vlastní foto)

3.9 OKRES MĚLNÍK

Nelahozeves

Zámek v Nelahozevsi, nedaleko od Kralup nad Vltavou, byl podle přání bohatého stavebníka Floriána Gryspeka nazýván Floriansburgem. Tento kultivovaný politik koupil dvůr Nelahozeves s tvrzí v roce 1544. Ihned v té době bylo započato s výstavbou zámku, kterou dokončil až jeho syn v roce 1614. Kromě italských motivů jsou zde patrné prvky saské renesance. Během třicetileté války se zámek dostává do rukou Polyxeny z Lobkowicz a je velmi poškozen. Opravy se dočkal až za Václava z Lobkowicz v roce 1652. Další péče se zámku dostalo, až v roce 1874, kdy byl přizpůsoben dívčímu penzionu, který ho nějakou dobu financoval. Ve 2. pol. 20. století došlo k další úpravě, při níž zámek získal novou renesanční podobu zámku. Prostory tu získala Středočeská galerie, která zde vystavuje sbírky moderního umění. Zámek je neodmyslitelně spojen i s hudebním skladatelem Antonínem Dvořákem, který se narodil nedaleko. Na jeho počest je každoročně pořádán hudební festival Dvořákova hudební Nelahozeves. (Wagner, 1974) K největším lákadlům dnes patří právě hudební festival či cenná sbírka obrazů a uměleckého řemesla. Všechny exponáty, nalézající se v interiéru zámku, pocházejí z období od 12. do 20. století. (<http://www.zamek-nelahozeves.cz/>)

Obrázek 37: Nelahozeves (vlastní foto)

Veltrusy

Zámek Veltrusy leží na pravém břehu Vltavy a je obklopen rozsáhlým přírodním parkem. Historie zámku sahá teprve do počátku 18. století, kdy Veltrusy patřily Václavu Antonínu Chotkovi. Původní podoba zámku byla poněkud odlišná, než jak ji známe dnes. Dominantou byl střední cylindrický prostor, ale křídla byla o dvě osy kratší. (Wagner, 1974) Dvůr byl vyzdoben řadou alegorických soch z dílny Matyáše Bernarda Brauna. Svou původní podobou patřil veltruský zámek k nejvýznamnějším vrcholně barokním dílům v Čechách. Během výstavby zámek připadl mladšímu synu Václava Antonína Chotka Rudolfovi, který pracoval ve službách Marie Terezie. Kvůli rostoucím požadavkům na reprezentační funkci hradu vznikl nový hospodářský dvůr. Po roce 1750 nechal Rudolf Chotek zámek zvětšit o dvojnásobek původní délky a postupně rozšiřoval pozemkový majetek v okolí. Zámek, během své inspekční cesty, navštívila i panovnice Marie Terezie, jež přijala pozvání na Velký trh tovarů království českého, který se zde konal v roce 1754. Dědicem statků se stal Jindřich Chotek, který završil období rozkvětu zámku. Ve 2. pol. 19. století nastal úpadek, způsobený hospodářskou krizí a nezodpovědným životem nejstaršího Jindřichova potomka. Za posledních majitelů, Karla a Livie Chotkových, obsadila zámek během 2. sv. války německá armáda, která byla v roce 1945 vystředána Rudou armádou. Po válce byl zámek prohlášen státním kulturním majetkem. V roce 1948 byl zpřístupněn jako muzeum bytové kultury pozdního baroka. Na konci 20. století byla hlavní část zámku rebarokizována a od roku 2002 jsou Veltrusy národní kulturní památkou. (<https://www.zamek-veltrusy.cz/cs/o-zamku/historie>)

Obrázek 38: Veltrusy (vlastní foto)

Zámek Mělník

Zámek Mělník, rozkládající se nad soutokem Labe a Vltavy, obklopený svahem porostlým vinicemi, nesl původně názvem Pšov. Jméno bylo odvozeno z kmene Pšovanů a tento název dodnes připomínán městskou částí Pšovka a potokem Pšovky. Podle Kroniky české provdal poslední z Pšovanů Slavibor svou dceru Ludmilu za českého knížete Bořivoje. Podle legendy zde kněžna Ludmila pobývala a starala se tu o svého vnuka Václava. Legendu o svatém Václavu připomínají lunety Karla Škréty umístěné v zámku. Původní dřevěný hrad byl v 10. století nahrazen kamenným sídlem. V té době žila na panství kněžna Emma, manželka Boleslava II., která nechala razit stříbrné denáry, na nichž poprvé objevuje jméno Mělníka. Město i hrad měly v držení manželky českých panovníků. V dobách Jana Lucemburského zde pobývala i Eliška Přemyslovna. Ve 2. pol. 13. století, za posledních Přemyslovců, došlo ke gotické přestavbě hradu. Karel IV. do Mělníka přivezl vinnou révu z Burgundska a založil vinici. Právě poslední manželka Karla IV. Eliška Pomořanská, která zde žila až do své smrti, nechala vystavět hradní kapli, jež je dnes zasvěcena svaté Ludmile. Žily zde i manželky Jiřího z Poděbrad. V 15. století došlo ke gotickým úpravám a vybudování vstupní brány do hradu. Během třicetileté války zámek upadal v zapomnění a později sloužil už jen jako administrativní centrum panství. V 18. století se zámek dostal do vlastnictví Lobkoviců. Koncem 18. století byly na zámek převezeny vzácné mobiliáře a obrazy ze sbírek rodu Lobkoviců a také zde bylo založeno vinařské muzeum. (<http://www.lobkowicz-melnik.cz/historie-zamku-melnik/>)

Obrázek 39: Zámek Mělník (vlastní foto)

Kostel sv. Petra a Pavla

Z počátku románská trojlodní bazilika Kostela sv. Petra a Pavla je dominantou Mělníka, ležící u mělnického zámku přímo nad soutokem Labe a Vltavy. Gotické trojlodí vzniklo již v 80. letech 15. století. Po roce 1520 byla vyvýšena hlavní loď a presbytář s podzemní kaplí. Dalšími úpravami kostel prošel po následných požárech. Do podoby, kterou známe dnes, byl chrám přestaven v letech 1913-1915. Mobiliář kostela je z větší části barokní. V kryptě pod presbytářem se nachází veřejnosti přístupná kostnice, která zde funguje od 30. let 16. století. Kostnice vznikla z nedostatku míst na hřbitově u kostela. K ukládání sloužila až do roku 1775, kdy byl založen nový hřbitov u kostela sv. Ludmily. Až do roku 1915 byla kostnice uzavřena. Dnes zde nalezneme ostatky 10-15 tisíc osob. Na severozápadní straně stála románská věž, která byla v 80. letech 15. století přestavěna na 60 m vysokou věž pozdně gotickou. Kromě zvonice, sloužila věž dříve i jako strážní. V současnosti je po celý rok přístupná veřejnosti a nabízí výhled na okolí. Je z ní možno zahlédnout Říp, Bezděz nebo Kralupy nad Vltavou. (<https://www.atlasceska.cz/pamatky/kostel-sv-petra-a-pavla-melnik-23168>)

Obrázek 40: Kostel sv. Petra a Pavla (vlastní foto)

Kokořín

Uprostřed lesů, nedaleko Mělníka, leží jeden z nejkrásnějších hradů Čech, Kokořín. První držitelé kokořínského panství nechali ve druhé polovině 13. století naproti Hradsku nad skalami Kokořínského dolu, vybudovat tvrz. Tvrz byla vytesána do skály a do dnešní doby se zachovalo několik skalních místností s kamenným schodištěm. První zmínky o kokořínském statku pochází z roku 1320. Tehdejším majitelem byl Hynek Berka, jeden z nejbohatších a nejmocnějších pánů Čech. Právě on nejspíš nechal ve druhé čtvrtině 14. století postavit nový hrad nedaleko od původní tvrze. Původní vzhled Kokořína se nedá srovnávat s tím dnešním. V roce 1426 byl hrad dobyt a vypálen husity. V roce 1434 zdědil po Aleši Škopkovi z Dubé panství Bohuněk z Klinštejna, který ho prodal kvůli dluhům. Proslulý válečník, Jan Řitka, se stal dalším majitelem, ale už v roce 1444 Kokořín odkázal Závišovi z Klinštejna. I nadále se na Kokoříně neustále a rychle střídají majitelé, což vede k chátrání hradu. (<http://hradkokorin.eu/historie/>) V polovině 16. století byl zchátralý hrad útočištěm loupežníků. Později se romantický hrad stal častou zastávkou básníka Karla Hynka Máchy. Současnou podobu mu na počátku 20. století vtiskl Jan Špaček. V roce 1950 se Kokořín dostává do rukou československého státu. Dědicům Jana Špačka byl majetek navrácen až v roce 2006. (David a kol., 2016)

Obrázek 41: Kokořín (vlastní foto)

Kokořínský důl

Kokořínský důl u Mělníka je jedním z nejkrásnějších údolí v republice. Přírodní rezervace Kokořínský důl leží v těsné blízkosti hradu Kokořín, který je dominantou této krajiny. Důl je tvořen převážně pískovcovými skalními bloky a věžemi, které připomínají skalní města. Jsou zde hluboké rokly, skalní jeskyně a převisy, potůčky a rybníčky s lekníny i malebné roubenky. Nejkrásnějšími místy jsou osady Vojtěch a Hlučov, kde se zachovala lidová architektura s částí mlýna vytesaného přímo do skály. Dalšími atraktivními místy jsou tramská osada Harakoko, koupaliště Harasovské jezero nebo mlýn Mlčeň. Přírodní rezervace poskytuje domov mnoha živočichům žijícím pouze v této oblasti. Místní tůně s jedinečnou flórou jsou bohaté na hnízdiště ptáků. Ve svahu pod hradem Kokořín se nacházejí tzv. Nedamy, z části uměle vyhloubené v pískovcích. Během 30. leté války se staly úkrytem pro obyvatele okolních obcí. Další vzácností Kokořínského dolu jsou tzv. pokličky – pískovcové sloupy připomínající přerostlé houby, vzniklé nestejnou rozpustností různých tmelů v jednotlivých pískovcových blocích. Kokořínským údolím protéká potok Pšovka. V sezóně údolím jezdí turistický vláček. (<https://www.kudyznudy.cz/aktivity-a-akce/aktivity/kokorinsky-dul.aspx>)

Obrázek 42: Kokořínský důl (vlastní foto)

3.10 OKRES MLADÁ BOLESLAV

ŠKODA Muzeum

První muzeum s názvem AUTOSALON ŠKODA – Technické muzeum AZNP bylo založeno v roce 1975 u příležitosti 1 000. výročí města Mladá Boleslav a 80. výročí existence automobilky. Novodobější Muzeum Škoda Auto vzniklo při stém výročí založení automobilky v roce 1995 a je umístěno v komplexu naší nejznámější automobilky, v budově starého provozu, v blízkosti nového provozu a administrativního objektu. Za základ sbírky dnešního muzea se považuje soubor motocyklů L&K, osobní vozy L&K, hasičský a závodní vůz Sboru Českých bratří v Mladé Boleslavi. Novodobé muzeum nabízí návštěvníkům seznámení jak s historií, tak i s novinkami a vizemi dalšího vývoje. Původní komplex budov, pocházející z přelomu 19. a 20. století, sloužil jako továrna samotným zakladatelům firmy – pánům Laurinu a Klementovi. Nyní je však účelně přizpůsoben muzeu. (David a kol., 2016) V muzeu nalezneme i obchod s tematickou literaturou a suvenýry. V roce 2012 prošlo muzeum celkovou rekonstrukcí a dostalo své nové jméno ŠKODA Muzeum. Kromě prohlídek nabízí muzeum také koncerty klasické a moderní hudby, ale i další kulturní zážitky. Spolu s návštěvou muzea lze navštívit i přilehlé výrobní provozy. (<http://museum.skoda-auto.cz/zakladni-informace/o-muzeu>)

Obrázek 43: Muzeum Škoda Auto (vlastní foto)

Zvířetice

Na břehu řeky Jizery nedaleko od Bakova nad Jizerou stojí malebné zříceniny hradu Zvířetic. Původní hrad Zvířetice vznikl na počátku 14.století na panství Markvartinců. Ti hrad vlastnili až do roku 1502. Další rod spojovaný se Zvířeticemi jsou Vartemberkové, kteří hrad získali v roce 1528 a přestavily starý hrad na renesanční zámek. V průběhu třicetileté války získali Zvířetice Valdštejnové, kteří v 17. století provedli barokní přestavbu. (Wagner, 1974) Období svého rozkvětu zažívají Zvířetice za vlády hraběnky Marie Eleonory, jež zakládá velikou zahradu v předzámčí. Právě díky hraběnce můžeme dnes určit, jak Zvířetice v 17. století vypadaly. Navíc nechala sepsat urbář, který obsahuje popis celého zámku. V roce 1693 zde vypukl požár, který zámek poškodil. I přesto, že v této době zámek sloužil už jen jako sídlo úřadů, dočkal se obnovy. Další požár, způsobený bleskem, zámek poškodil v roce 1720, kdy se oprav již nedočkal a pomalu se stal zříceninou. (Durdík, Sušický, 2000) Roku 1865 probíhá nedaleko výstavba železnice. Kvůli silným půdním otřesům došlo v roce 1897 k sesunu části věže. Od této doby již zřícenina svou podobu nezměnila a turisté ji tak mohou zhlédnout dodnes. Zřícenina ožívá až s letními tábory Hnutí Brontosaurus, jejíž účastníci provádějí archeologický výzkum hradní studny a částečně opravují sladovnu. V roce 2007 začíná být oprava řízena městem Bakov nad Jizerou. Turistické informační centrum tu vzniká až v roce 2015. V tomtéž roce byl dokončen unikátní projekt, jehož výsledkem je vzhled zámku z roku 1683. (<http://www.zviretice.cz/zviretice/zricenina-v-krajine/>)

Obrázek 44: Zvířetice (vlastní foto)

Mnichovo Hradiště

Zámek v Mnichově Hradišti byl postaven během let 1602 a 1606. Minulost zámku je silně spojená s klášteřem Hradištěm, který byl založen cisterciáckým řádem ve 13. století. Když v roce 1420 husité klášter vypálili, dostalo Mnichovo Hradiště světskou vrchnost a vyrostla zde tvrz, již následně Václav Budovec přestavěl na renesanční zámek. Václav Budovec patřil k významným státníkům za vlády císaře Rudolfa II. a také k předním představitelům jednoty bratrské. Později se stal vůdcem stavovského povstání a po jeho porážce byl na Staroměstském náměstí popraven. (Wagner, 1974) Po jeho smrti získal Mnichovo Hradiště Albrecht z Valdštejna, který ho postoupil Maxmiliánovi z Valdštejna. Ve vlastnictví rodu Valdštejnů zůstal zámek až do roku 1946. V 17. století nechal Arnošt Josef z Valdštejna zámek přestavět do nynější barokní podoby. Architektem barokní stavby byl Marc-Antonio Canevalle, který starý Budovcův zámek zakomponoval do nového. Souběžně s výstavbou probíhala i úprava zámecké zahrady podle návrhu místního stavitele Mikuláše Reimondiho. V letech 1709 až 1710 byl zámek postupně rozšířen o konírnu, jízdárnu, kočárovnu a přízemní sál. Vznikl tak významný komplex vrcholně barokní architektury v Čechách. (<https://www.zamek-mnichovohradiste.cz/cs/o-zamku/historie>)

Obrázek 45: Mnichovo Hradiště (vlastní foto)

Valečov

Zřícenina hradu Valečov se nachází nedaleko města Mnichovo Hradiště a patří k nejzajímavějším hradům v Čechách. Původní skalní hrad byl založen na počátku 14. století na pískovcovém bloku skalní plošiny na Mužském. Skály tvořily hradní opevnění a byly i obytnými prostory. Tyto obytné prostory byly částečně zděné a zčásti roubené. Zakladateli hradu se stali místní šlechtici. Nejznámějšími představiteli byli Bernard a Bartoš z Valčova, významní husitští hejtmáné a přátelé Jana Žižky. V roce 1439 hrad zachvátil požár. Páni z Valečova zde žili až do roku 1481, kdy jejich rod vymřel. Hrad se dostal do rukou Jiřího Berky z Dubé, který hrad opravil a učinil z něj své hlavní sídlo. Poté hrad často střídal majitele a v roce 1622 byl zkonfiskován. Tímto počinem hrad ztrácí residenční funkci a je připojen k nedalekému Mnichovu Hradišti. Nevyužívaný hrad rychle zpustl a naposledy byl obydlen v 17. století. (Wagner, 1974) Některé zdroje uvádějí, že v 19. století zde hledala útočiště chudina, která z něj však byla v roce 1892 vykázána do obecního chudobince. (<http://www.hradvalecov.cz/>) Valečov je pravděpodobně nejrozsáhlejší a nejkomplikovanější skalní hrad doplněný o zděnou zástavbu v Čechách. Dnes však známe hrad pouze jako zříceninu. (Durdík, Sušický, 2000)

Obrázek 46: Valečov (vlastní foto)

Údolí Plakánek

Přírodní rezervace Údolí Plakánek, pojmenované podle rodiny Plakánků, která zde v 17. století pálila uhlí a měla z toho uplakané oči, se rozkládá v CHKO Českém ráji na pomezí Středočeského a Královéhradeckého kraje. Jedná se o romantické údolí se smíšeným lesem a pískovými skalními věžemi tyčící se na jeho okraji. V údolí se nachází několik pískovcových lomů, které poskytli kámen pro výstavbu hradu Kost a soboteckého kostela. (<http://www.cesky-raj.info/dr-cs/624-.html>) Nalezneme zde naučnou stezku, která seznamuje návštěvníky s okolní přírodou zábavnou formou. Na cestě malebným údolím narazíme na zachovalý vodní mlýn a studánku Roubenka, již ve svých básních zmiňuje Fráňa Šrámek. Údolí, lemující říčku Klenici, je jednou z nejkrásnějších částí Českého ráje. Přírodní rezervace je domovem mnoha vzácných druhů flóry i fauny. Velmi se zde daří borovicím se zvláště pokroucenými kmeny, borůvkami, brusinkám, kapradinám jilmům, kosatcům, upolínům i měsíčnici vytrvalé. Nikde jinde v České republice nenajdeme lysou formu knotovky červené, kterou poprvé popsal v roce 1853 lékárník W. J. Sekyra z Mnichova Hradiště. V údolí je možno prohlédnout si skalní obydlí Baruška, které bylo obýváno ještě za první světové války. (<http://www.hrad-kost.cz/vylety-plakanek.php>) V jehličnatých lesech zde žije výr veliký, poštolka obecná, krkavec velký, čolek horský, užovka obojková a skokan štíhlý. Pod střechami hradu Kost našel domov ohrožený druh netopýra vrápenec malý. Přírodní rezervací bylo údolí prohlášeno v roce 1990. (https://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Adol%C3%AD_Plak%C3%A1nek)

Obrázek 47: Údolí Plakánek (vlastní foto)

Kost

I přestože se hrad nachází na území Královéhradeckého kraje, ale v těsné blízkosti kraje Středočeského, byl zahrnut do statistik práce. A to ze dvou důvodů: jedná se o jedinečný hrad, který si zachoval svou původní siluetu, a navíc je dominantou přírodní rezervace Údolí Plakánek, která by bez přítomnosti hradu nedisponovala takovou návštěvností.

Hrad je datován již od 13. století, kdy Beneš z Wartenberka nechal vystavět obrannou pevnost. Poté se na hradě střídali majitelé a za Lobkowiczů, v 16. století, vznikla jižní část, která je spolu s hospodářskými budovami a pivovarem zachována dodnes. Funkci residenčního sídla hrad ztratil v roce 1590. Následně zde byla umístěna pouze správa panství s byty úředníků a dalších zaměstnanců. V roce 1635 hrad vyhořel a následnou dlouho chátral, než ho zakoupil rod Netolických. Anna Marie dal Borgo Netolická se provdala za Norberta Kinského, jehož potomci jsou dodnes majiteli hradu. Trvale však žijí v Itálii, ale do Čech na hrad Kost často jezdí. Přes všechny přestavby, kterými hrad prošel, si zachoval jako jediný z vrcholně gotických hradů v Čechách svou siluetu. Dominuje jí hranolová Bílá věž a válcová věž Lidomorka. Součástí hradního areálu je původní hradní palác i pozdější renesanční Bibrštejský a Lobkowiczský palác. (<https://www.hkregion.cz/dr-cs/1190-.html>)

Obrázek 48: Kost (vlastní foto)

3.11 OKRES NYMBURK

Poděbrady

Poděbrady patří k nejznámějším lázeňským městům v České republice. Jejich historie je neodmyslitelně spjata s Jiřím z Poděbrad, který se v roce 1427 stal majitelem poděbradského hradu. První hrad v Poděbradech však nechal postavit již Přemysl Otakar II. ve 13. století. Z této doby se dochovala válcovitá věž i části hradeb. V roce 1495 hrad získal Vladislav Jagellonský, a od této doby byl majetkem země Koruny české. Za císaře Ferdinanda I. byl středověký hrad přeměněn v renesanční zámek. (Wagner, 1974) Za Josefa II. byl však zámek pro vojenské účely barokně přestavěn. Dnes patří zámek Jazykovému ústavu Univerzity Karlovy a jsou v něm zpřístupněny pouze dva prostory, a to: rodná síň krále Jiřího a středověká kaple. (<http://www.mesto-podebrady.cz/prohlidka-mesta/d-1890>) V Poděbradech se nachází největší lázně ve Středočeském kraji. Historie lázeňství sahá až do k J. A. Komenskému, který zmiňuje ve svém spise O těžkých protivenstvích církve objev železitého pramene. První primitivní lázně byly založeny v roce 1722. V roce 1905 zde byl objeven pramen uhličité minerální vody, která byla po provedení chemického a bakteriologickým rozboru prohlášena za léčivou. První budova s kabinami a místnostmi pro lékaře byla postavena v roce 1907 po objevení Lázeňského pramene. Dnes jsou lázně v Poděbradech navštěvovány mnoha významnými osobnostmi, mezi něž patří herci, umělci, politici i významní sportovci. (<https://www.lazne-podebrady.cz/historie>)

Obrázek 49: Poděbrady (vlastní foto)

Lysá nad Labem

Předchůdcem dnešního zámku v Lysé nad Labem byl hrádek českých královen postavený v raně gotickém stylu, který nahradil původní knížecí tvrz z 11. století. Od roku 1291 bylo sídlo českých královen korunním panstvím. Po roce 1647 vlastnil Lysou Jan Špork, jenž ji jako nejvyšší velitel císařského jezdeckva obdržel za válečné zásluhy. Po jeho smrti získal zámek jeho syn František Antonín, jenž byl vzdělaným a uměnilovným šlechticem. Zámek, který byl doposud chudě vybaven, nechal dovybavit. Součástí zámku se stal také rozsáhlý park, v němž pozornost poutaly terasy s alegorickými plastikami, sfingami, sochami lvů a živly. Tato sbírka soch byla o 40 let později doplněna dalšími sochami. Dále nechává Špork postavit v Lysé nový kostel, augustiniánský klášter a nemocnici. Po jeho smrti pokračuje s úpravami jeho vnuk František Christián Sweerts-Spork, který v roce 1775 zámek znovu obnovil a stejnými fasádami nechal sjednotit všechna zámecká průčelí. Touto klasicistní úpravou se ze zámku stal architektonický soubor, který je jedinečnou ukázkou barokního šlechtického sídla. (Wagner, 1974) Už od roku 1961 jsou prostory zámku využívány jako domov pro seniory, a proto zámek není veřejnosti zpřístupněný. Zámecký park je však pro zájemce otevřený celoročně a pořádají se zde i komentované prohlídky. (<http://iclysa.cz/prohlidky/>)

Obrázek 50: Lysá nad Labem (vlastní foto)

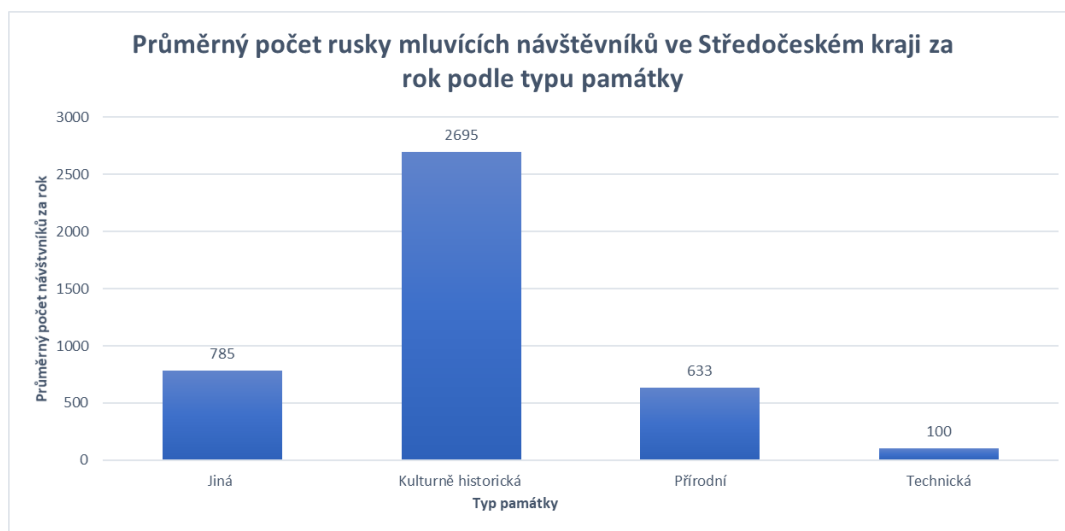
4. Zpracovaná data z dotazníků

4.1 Hypotézy

Cílem této části práce je vyvrácení či potvrzení hypotéz uvedených v úvodu práce. Hypotézy jsou stanoveny na základě využití informací získaných při vyhodnocování průzkumu pomocí dotazníku, který vyplnilo padesát vybraných památek všech typů. Získané informace nelze pokládat za zcela přesné, jelikož je zde mnoho faktorů ovlivňujících výsledek, ale vedou k vytvoření představy a případně ke zlepšení situace.

První hypotéza: *Vybrané kulturně-historické památky budou více navštěvovány rusky mluvícími turisty než vybrané technické a přírodní památky.*

K vyřešení této hypotézy bylo nutno zjistit průměrný počet rusky mluvících návštěvníků jednotlivých typů památek a poté tyto výsledky porovnat. Z grafu č. 1 jednoznačně vyplývá, že kulturně-historické památky jsou navštěvovány nejvíce, a to s vysokým náskokem před zbylými. První hypotéza je tímto grafem *potvrzena*.

Graf 1: Průměrný počet rusky mluvících návštěvníků na vybraných památkách ve Středočeském kraji za rok podle typu památky (vlastní data)

Druhá hypotéza: *Ekonomická krize v Rusku mezi lety 2014 a 2016 negativně ovlivňuje počet ruských mluvících návštěvníků všech vybraných památek.*

Druhou hypotézu není možno potvrdit ani vyvrátit, neboť v dotazníku byla otázka na vývoj návštěvnosti sice uvedena, ale vybraní respondenti zvolili odpověď odhadem za celé období trvající 5 let, viz. kapitola 6.2.

Třetí hypotéza: *Přímá návaznost na Prahu pozitivně ovlivňuje návštěvnost vybraných památek rusky mluvícími turisty.*

Třetí hypotézu nelze řešit pomocí vyplňovaného dotazníku, jelikož žádná z pokládaných otázek tuto problematiku neřeší, i přesto, že ovlivňuje celý tento výzkum. Z údajů ČSÚ a SCCR jasně vyplývá, že návštěvnost památek s rostoucí popularitou turismu rok od roku stoupá. Vytvořit však přesnou statistiku, která by pracovala s počtem hostů, jejich přenocováním v HUZ a zároveň s počty návštěvníků jednotlivých památek podle mateřského jazyka či národnosti, není vůbec jednoduché, a to z důvodu blízkosti Prahy. Pro Středočeský kraj je to z jedné strany obrovská výhoda, ale na druhou stranu tak přichází o návštěvníky, kteří jsou registrováni a započítáváni do statistik jako hosté HUZ. Velká část ruských mluvících turistů jezdí do České republiky především za krásami Prahy. Jsou zde ubytováni a do ostatních krajů vyjíždějí pouze na výlety. Toto tvrzení dokazuje i Marketingový plán SCCR pro rok 2019, kde se uvádí, že Středočeský kraj má druhý nejvyšší počet přenocování v rámci celé ČR. Zároveň uvádí, že Rusové jsou spolu s Izraelci návštěvníky s nejdelší dobou pobytu, která v roce 2017 činila v průměru 5,67 dní. Řešení této hypotézy nelze přesně doložit konkrétními daty, a proto nelze určit, zda je hypotéza platná či nikoliv.

Čtvrtá hypotéza: *Vybrané památky, které disponují brožurkami s ruským textem a které poskytují prohlídky v ruštině, jsou rusky mluvícími turisty více navštěvovány.*

K potvrzení čtvrté hypotézy bylo nutné nezávisle vypracovat dvě tabulky. Tabulka č.1 je zaměřena na poskytování brožurek i prospektů a porovnává, kolik ruských mluvících návštěvníků průměrně ročně navštíví památku, která tyto materiály poskytuje a která je naopak neposkytuje. Z padesáti vybraných památek více než poloviny objektů brožurky a prospekty v ruštině neposkytuje, neboť je nemají k dispozici, a proto mají

výrazně nižší průměrnou návštěvnost rusky mluvících turistů. Tabulka č. 1 proto *potvrzuje první část hypotézy*, která říká, že rusky mluvící návštěvníci budou více navštěvovat památky, jež disponují brožurkami či prospekty v ruštině.

	Počet památek podle brožurek a prospektů v ruštině	Průměrný počet návštěvníků
Poskytují ruštinu	22	6198
Neposkytují ruštinu	28	471

Tabulka 1: Průměrná návštěvnost vybraných památek rusky mluvících turistů ve Středočeském kraji za rok podle poskytování brožurek a prospektů v ruštině (vlastní data)

Tabulka č.2 je zaměřena na poskytování prohlídek v ruském jazyce. Opět zde dochází k porovnání s průměrným počtem rusky mluvících návštěvníků. Tabulka jednoznačně ukazuje že prohlídky v ruštině či s audioguidem v ruském jazyce poskytuje pouze třetina z 50 vybraných památek. Průměrný počet rusky mluvících návštěvníků je opět vyšší u památek, poskytujících prohlídky v ruštině. Tímto je *potvrzena i druhá část hypotézy*.

	Počet památek podle prohlídek v ruštině	Průměrný počet návštěvníků
Provádí v ruštině	17	3759
Neprovádí v ruštině	33	2596

Tabulka 2: Průměrná návštěvnost vybraných památek rusky mluvících turistů ve Středočeském za rok podle poskytování prohlídek v ruštině (vlastní data)

Tabulka č. 1 spolu s tabulkou č.2 *potvrzují čtvrtou hypotézu*.

Pátá hypotéza: *Vybraná místa s větší koncentrací turistických míst, jsou pro rusky mluvící návštěvníky atraktivnější.*

K potvrzení či vyvrácení poslední hypotézy slouží tabulka s počtem vybraných atraktivních míst v okrese spolu s průměrným počtem rusky mluvících turistů v tomtéž okrese. K této hypotéze je nutné dodat poznámku, že při výběru jednotlivých atraktivních míst zapojených do výzkumu nebylo bráno v potaz, v jakém okrese leží, proto jsou následující údaje jen orientační a slouží pouze k vyřešení hypotézy této práce. Tabulka č. 3 ukazuje, že nejvyšší průměrný počet turistů navštíví okres, ve kterém se nachází nejvíce památek sdružených v jednom místě. Kutná Hora, jakožto památka zapsaná na seznamu světového dědictví UNESCO nabízí velké množství památek a zajímavostí v relativně krátké vzdálenosti od sebe. Tento fakt by mohl hypotézu potvrdit, ale při pohledu do okresu Nymburk, v němž se nachází 8 památek s průměrnou návštěvností 453 turistů, je hypotéza vyvrácena.

Tabulka č. 3 potvrzuje, že pátá hypotéza je pro účely této práce *vyvrácena*.

Okres	Počet památek	Průměrný počet turistů na okres
Kutná Hora	9	8278
Nymburk	8	453
Benešov	7	6254
Mladá Boleslav	6	933
Mělník	6	2370
Beroun	5	1330
Rakovník	3	100
Praha - západ	2	175
Příbram	2	200
Kladno	1	85
Praha - východ	1	60

Tabulka 3: Počet vybraných památek a jejich průměrná návštěvnost podle okresů Středočeského kraje (vlastní data)

4.2 Průzkum

Pro průzkum týkající se připravenosti vybraných turisticky atraktivních míst ve Středočeském kraji byl vytvořen dotazník s patnácti otázkami. Pro dotazování bylo vybráno 50 výše popsaných turisticky atraktivních míst ve Středočeském kraji, kterým byl v průběhu léta a podzimu 2018 dotazník osobně předán nebo později zasílán e-mailem.

Středočeský kraj je velmi bohatý na různé typy okouzlujících a zajímavých památkových objektů, a tak má co nabídnout zahraničním turistům. Z provedeného průzkumu, který byl tvořen ze 76 % kulturně-historickým, z 12 % přírodním, ze 4 % technickým a z 8 % jiným (většinou kombinací typ technický + kulturně-historický) typem památkového objektu vyplývá, že 64 % respondentů si nevede statistiky o počtu zahraničních návštěvníků. Ze zbylých 36 % si pouze 39 % zaznamenává společně s počtem zahraničních návštěvníků i jejich národnost či jazyk a pouze 22 % respondentů uvedlo, že rozděluje ve svých statistikách rusky mluvící návštěvníky také podle národnosti. Z 50 vybraných památkových objektů jen 2 % uvedla, že ročně navštíví jejich památku více než 50 001 rusky mluvících turistů. Stejně procento je uvedeno i v rozpětí 10 001 - 50 000. Roční návštěvnost rusky mluvícími turisty v rozmezí 5 001 – 10 000 uvedla 4 % dotazovaných uvedlo, návštěvnost 1 001 – 5 000 zaznamenalo 18 % dotazovaných. A stejné procento respondentů uvádí návštěvnost v rozpětí 101 – 1 000 rusky mluvících turistů během roku. Nejčastěji návštěvnost u rusky mluvícími turisty je však uvedena v rozmezí 0 – 100 turistů za rok. Toto rozpětí uvedlo 32 % dotazovaných. Na základě odhodu počtu návštěvníků velké části respondentů však může být tato statistika mírně zkreslena. Zbylých 18 % respondentů na otázku nedokázalo odpovědět ani odhadem. 40 % dotazovaných uvedlo, že počet rusky mluvících turistů za posledních 5 let roste, 24 % uvádí pokles, a 26 % odpovědělo, že počet rusky mluvících návštěvníků je stále stabilní. Z 86 % památkových objektů, které poskytují brožurky a prospekty českým návštěvníkům, jich 74 % nabízí i zahraničním turistům. Z těchto uvedených 74 % vlastní tyto brožurky a prospekty 59 % i v ruském jazyce. Stejný počet, tedy 86 %, uvádí,

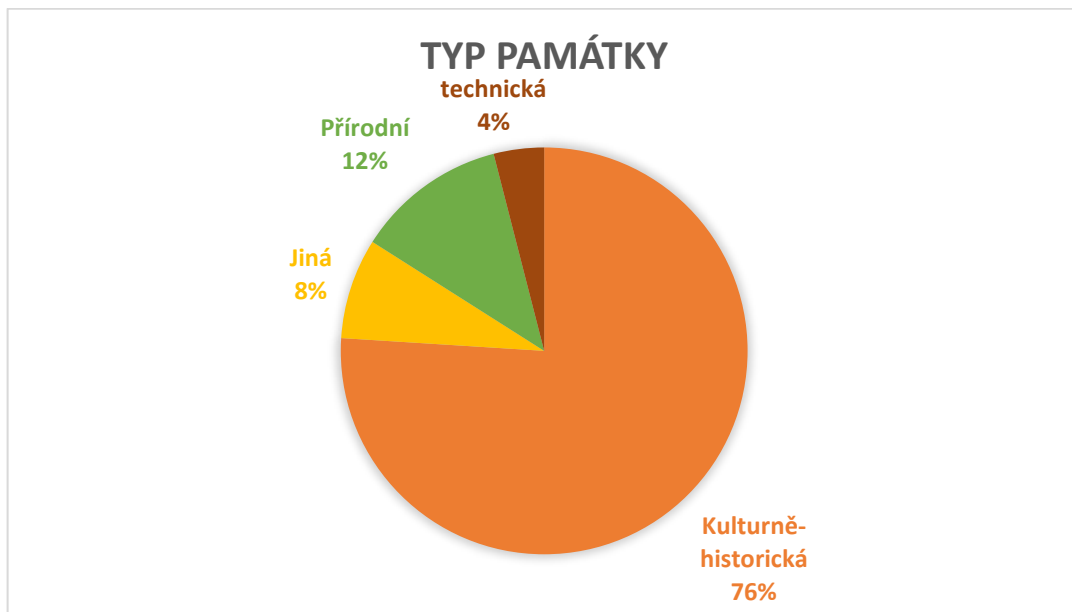
že poskytují organizované prohlídky pro veřejnost. V 79 % i v jiných jazycích, z toho v 50 % také v ruštině. 91 % z těchto organizovaných prohlídek je prováděna průvodcem. 7 % uvádí, že nabízí prohlídku s průvodcem nebo možnost využít audioguidu. 60 % objektů poskytuje cizincům při prohlídce text o navštívené památce v jejich jazyce zdarma.

Poslední otázka sloužila vybraných památkových objektům k vyjádření vlastního názoru či připomínek týkajících se rusky mluvících návštěvníků. Nejčastější připomínkou bylo neslušné a neohledupné chování rusky mluvících skupin a špatná spolupráce s ruskými cestovními kanceláři. Druhou nejčastější poznámkou byl fakt, že velká většina rusky mluvících návštěvníků si objednává prohlídky v češtině a má svého průvodce, který pro ně překládá. Tato služba ovlivňuje i prováděný průzkum, jelikož se návštěvníci do systému nezapisují jako zájemci o prohlídku v ruštině, a nejsou tedy zahrnuti do statistiky. Někteří návštěvníci dávají přednost angličtině i v případě, že památka má k dispozici výklad v ruštině, a někdy dokonce i popírají, že jsou Rusové. Naopak některé objekty uvádějí, že s rusky mluvícími turisty je občas komplikované se domluvit, jelikož hovoří pouze rusky a neovládají jiný cizí jazyk.

K dalším připomínkám, které byly zmíněny v dotazníku, patří spolupráce s cestovními kanceláři, jež dříve zajišťovali pravidelný příjezd rusky mluvících skupin. Většina udává současný pokles poptávky, ale pokud by byl v budoucnu o tuto službu opět zájem, nemají problém se přizpůsobit.

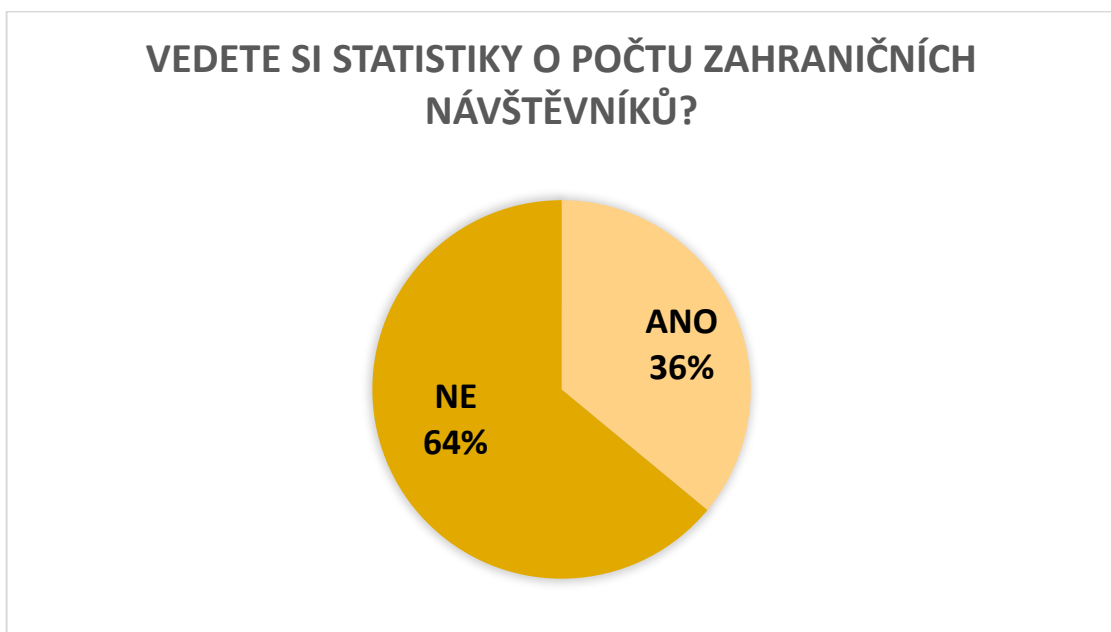
Nemalá většina památek s celoročním provozem uvádí, že během zimních měsíců je o české památky u rusky mluvících návštěvníků velký zájem.

Otázka č.1

Graf 2: Typ památky (vlastní data)

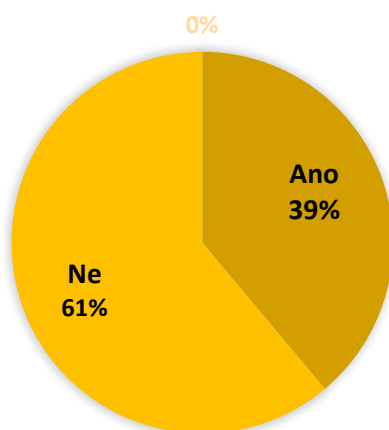
Otázka č.2

Graf 3: Procento památek se statistikou o počtu zahraničních návštěvníků (vlastní data)

Otázka č.3

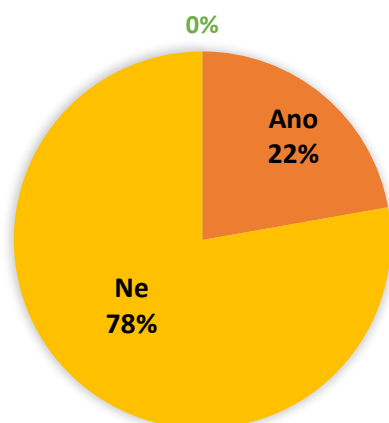
**VEDETE SI SPOLEČNĚ S POČTEM ZAHRANIČNÍCH
NÁVŠTĚVNÍKŮ I ZÁZNAMY O JEJICH
NÁRODNOSTI ČI JAZYKU?**

Graf 4: Procento památek zaznamenávající do statistik návštěvníky podle národnosti nebo jazyka (vlastní data)

Otázka č.4

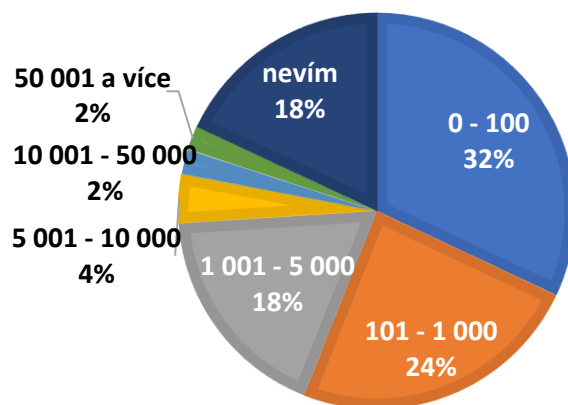
**ROZDĚLUJETE VE SVÝCH STATISTIKÁCH RUSKY
MLUVÍCÍ NÁVŠTĚVNÍKY PODLE NÁRODNOSTI?**

Graf 5: Procento památek rozdělující rusky mluvící návštěvníky podle národnosti (vlastní data)

Otázka č.5

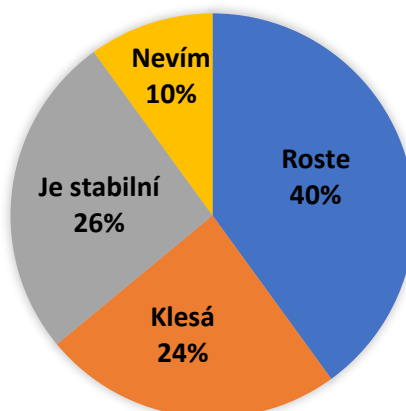
KOLIK RUSKY MLUVÍCÍCH TURISTŮ NAVŠTÍVÍ VAŠI PAMÁTKU PRŮMĚRNĚ ZA ROK? (ODHAD)

Graf 6: Průměrný počet rusky mluvících návštěvníků za rok (vlastní data)

Otázka č.6

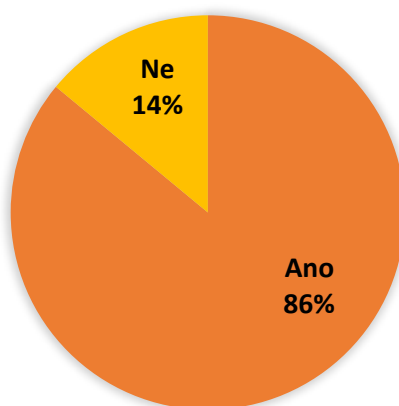
JAK SE VYVÍJELA NÁVŠTĚVNOST RUSKY MLUVÍCÍCH TURISTŮ ZA POSLEDNÍCH 5 LET?

Graf 7: Vývoj počtu rusky mluvících návštěvníků za posledních 5 let (vlastní data)

Otázka č.7

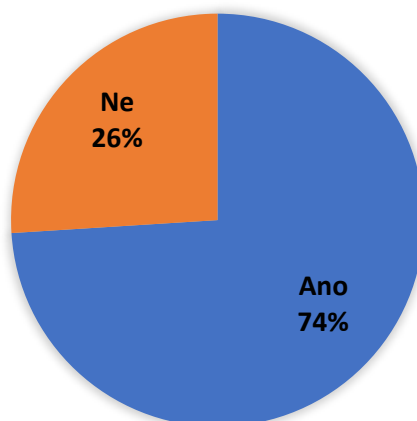
**NABÍZÍTE BROŽURKY NEBO PROSPEKTY O
PAMÁTCE ČESKÝM NÁVŠTĚVNÍKŮM?**

Graf 8: Procento památek poskytující brožurky nebo prospekty pro české návštěvníky (vlastní data)

Otázka č. 8

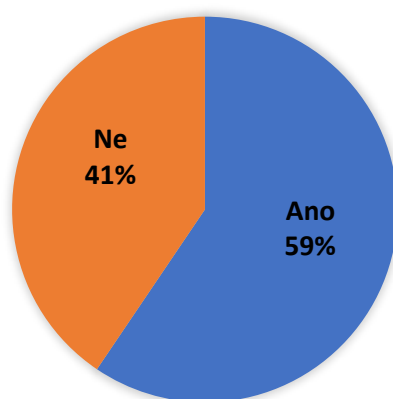
**NABÍZÍTE TYTO BROŽURKY A PROSPEKTY O
PAMÁTCE I ZAHRANIČNÍM NÁVŠTĚVNÍKŮM?**

Graf 9: Procento památek poskytující brožurky nebo prospekty pro zahraniční návštěvníky (vlastní data)

Otázka č.9

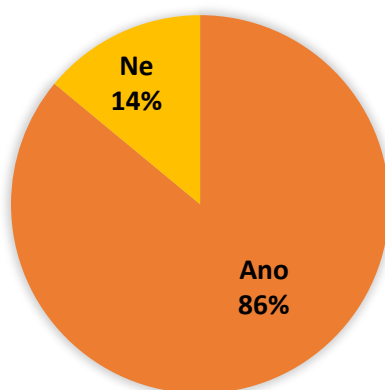
**POSKYTUJETE TYTO BROŽURKY A
PROSPEKTY I V RUŠTINĚ?**

Graf 10: Procento památek poskytující brožurky a prospekty v ruštině (vlastní data)

Otázka č.10

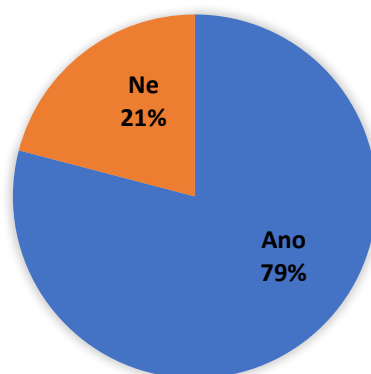
**ORGANIZUJETE PROHLÍDKY PRO
VEŘEJNOST?**

Graf 11: Procento památek poskytujících organizované prohlídky pro veřejnost (vlastní data)

Otázka č.11

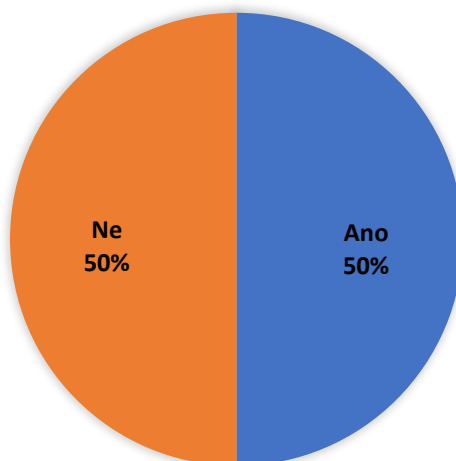
NABÍZÍTE ORGANIZOVANÉ PROHLÍDKY I V JINÝCH JAZYCÍCH?

Graf 12: Procento památek poskytující organizované prohlídky i v jiných jazycích (vlastní data)

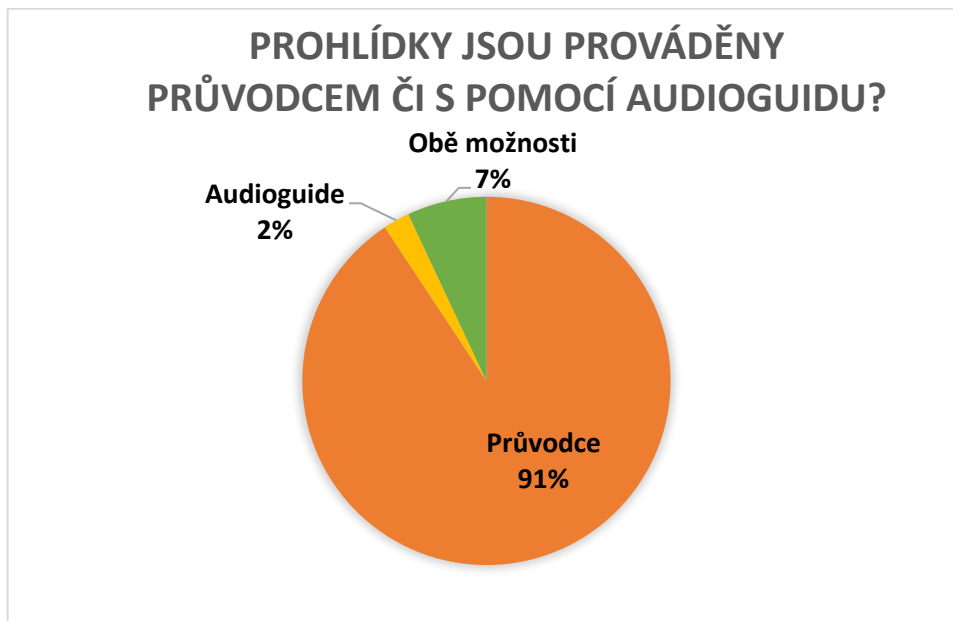
Otázka č. 12

ORGANIZUJETE PROHLÍDKY I V RUŠTINĚ?

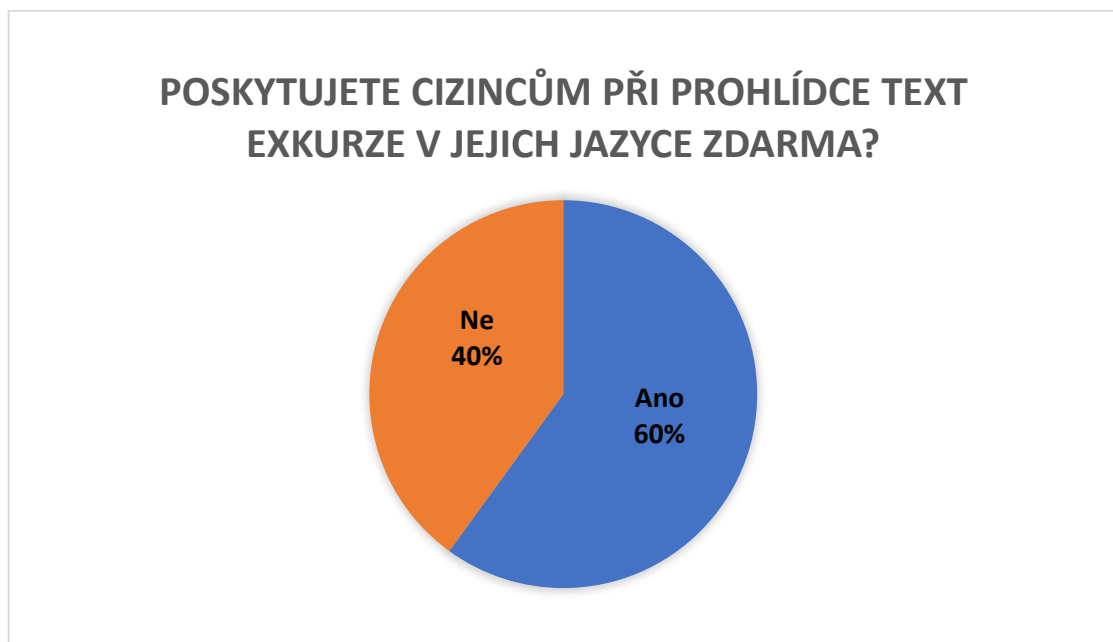
Graf 13: Procento památek poskytující organizované prohlídky v ruštině (vlastní data)

Otázka č. 13

Graf 14: Způsob poskytování prohlídek (vlastní data)

Otázka č. 14

Graf 15: Procento památek poskytujících při prohlídce v českém jazyce text v ruštině zdarma (vlastní data)

Závěr

Ze zjištěných údajů lze vytvořit následující závěr: 50 % vybraných památek, poskytujících organizované prohlídky pro veřejnost, nabízí organizované prohlídky v ruštině a 59 % nabízí brožurky a prospekty o památce vydané v ruském jazyce. Z těchto dvou údajů vyplývá, že minimálně polovina ze všech vybraných památkových objektů je na rusky mluvící turisty řádně připravena. Při získávání dat si nešlo nevšimnout, že republikově významné památky, na které jsou turisté upozorňováni již na letišti v Praze, poskytují brožurky i prohlídky v ruštině, a jsou tedy zcela na rusky mluvící turisty připraveny. Mezi tyto památkové objekty patří Kutná Hora, Český Štemberk, Karlštejn, Konopiště a Křivoklát. K dalším památkám, které poskytují prohlídky a brožurky rusky mluvícím turistům, pak patří Lidice, Jemniště, ŠKODA Muzeum, Mělník, Poděbrady, Brandýs nad Labem a Svatá Hora u Příbrami.

Kromě brožurek vydávaných jednotlivými památkovými objekty vydává propagační materiály i Středočeská centrála cestovního ruchu společně se Středočeským krajem. Tyto materiály slouží většinou jako inspirace, jak strávit volný čas při pobytu v kraji. Každoročně vycházejí brožurku se seznamem nejzajímavějších akcí pořádaných v rámci kraje ve čtyřech jazycích, včetně ruštiny. Dále jsou k dispozici výroční brožurky. Například v roce 2018 vyšel katalog akcí, věnovaných 100. letému výročí založení Československa. Mezi další rusky psané brožurky patří seznam golfových hřišť ve Středočeském kraji či Milostné příběhy středních Čech, které vznikly na základě velkého zájmu o tajemné a milostné příběhy u rusky mluvících turistů o tajemné a milostné příběhy. (viz. Přílohy)

Při zpracování tohoto tématu jsem se setkala s několika problémy. Má práce měla být založena na grafech zachycujících vývoj návštěvnosti vybraných památek rusky mluvícími turisty podle různých národností. Avšak návštěvnost turistů z ostatních rusky mluvících zemí je tak malá, že žádné takové statistiky podle jednotlivých národností či státní příslušnosti neexistují. Dalším problémem, který se projevil v některých památkových objektech, byla neochota některých spolupracovat. Aby statistika mohla vzniknout, byly tyto objekty nahrazeny jinými.

Резюме

Эта бакалаврская работа посвящена вопросам готовности выбранных привлекательных туристических мест для приёма русскоязычных туристов в Центральной Чехии. Центральная Чехия является вторым по очереди самым богатым регионом в Чешской Республике. Окружает столицу страны, Прагу, и предлагает много возможностей для туристов и для работы. Много людей из Центральной Чехии ездит ежедневно на работу в Прагу. Регион несомненно очень привлекателен для туристов. Он предлагает не только много культурно-исторических и технических достопримечательностей, но и огромное природное богатство. Из самых известных можно назвать замок Карлштейн, Крживоклат, Конопиште и Емниште или город Кутна гора, который входит в список Всемирного наследия ЮНЕСКО.

В целях выполнения данной работы был составлен анкетный лист, который был представлен выбранным объектам, привлекательным для туристов. Представители 50 объектов отвечали в анкете на 15 вопросов. В число отмеченных привлекательных мест входили разные виды достопримечательностей. 76 % представляло культурно-исторические достопримечательности, 12 % - красоты природы, 4 % - технические достопримечательности и 8 % представляло собой объекты другого вида. Из ответов был составлен график, показывающий, что 50 % туристических мест, предоставляющих экскурсии для туристов, имеет в своём распоряжении и экскурсии на русском языке. 59 % из выбранных мест, предоставляющих брошюры для туристов, ответили, что предлагают и брошюры, написанные на русском языке.

В работу включено короткое описание всех пятидесяти достопримечательностей, отмеченных в анкете. Все отмеченные достопримечательности можно посмотреть на фотографиях. В приложении можно найти информацию о государствах, в которых русский язык является официальным или где большая часть жителей разговаривает на русском, современные тренды в

развитии русского языка в мире и посещаемость региона русскоговорящими туристами. Также приложена карта, показывающая количество людей (в процентах), которые говорят на русском языке во всех европейских странах.

Zdroje

Použitá literatura

David P., David P. ml., Ludvík P., Soukup V.: Špalíček výletů pro každý den jeden. Praha 2016.

Durdík T., Sušický V.: Zříceniny hradů, tvrzí a zámků, Střední Čechy. Praha 2000.

Košťál V., Košťálová R.: Historická sídla Středočeského kraje, Příbramsko. Brno 2013.

Plch R., Plch M.: Kam za vojenskými památkami. Brno 2014.

Středočeská centrála cestovního ruchu: Výroční zpráva 2017, Praha 2018.

Wagner J.: Hrady, zámky a tvrze středních Čech. Praha 1974.

Internetové články

Janda M.: 8 nejpoužívanějších jazyků. 21. století.cz, (19.10.2009) Dostupné na: <https://21století.cz/2009/10/19/8-nejpouzivanejsich-jazyku/> [3.3.2019]

Procházková P.: Ruština je jako světový jazyk na ústupu. Předbíhá ji i bengálština. Lidovky.cz, (7.6.2010) Dostupné na: https://www.lidovky.cz/svet/rustina-je-jako-svetovy-jazyk-na-ustupu-predbiha-ji-i-bengalstina.A100607_095219_In_zahranici_mtr [cit. 3.3.2019]

Štěpánek A.: Skomírající jazyk? Rusky mluví stále méně lidí. Euro.cz, (21.4.2017) Dostupné na: <https://www.euro.cz/politika/skomirajici-jazyk-rusky-mluvi-stale-mene-lidi-1343147> [3.3.2019]

Internetové zdroje

<http://ceskykras.ochranaprirody.cz/>

<http://hradkokorin.eu/historie/>

<http://iclysa.cz/prohlidky/>

<http://jeskyne.cesky-kras.cz/>

<http://museum.skoda-auto.cz/zakladni-informace/o-muzeu>

<http://www.brandyszamek.cz/historie-zamku-a-okoli/strucna-historie/>

<http://www.cdmuzeum.cz/default.htm>

<http://www.cesky-raj.info/dr-cs/624-.html>

<http://www.czso.cz>

<http://www.hradceskysternberk.cz/historiehrad.html>

<http://www.hrad-kost.cz/vylety-plakanek.php>

<http://www.hradvalecov.cz/>

<http://www.jemniste.cz/historie-zamku/>

<http://www.lidice-memorial.cz/pamatnik/pamatnik-a-pietni-uzemi/>

<http://www.lobkowicz-melnik.cz/historie-zamku-melnik/>

<http://www.lounovicepodblanikem.cz/rozhledna/rozhledna.php?str=1>

<http://www.mesto-podebrady.cz/prohlidka-mesta/d-1890>

<http://www.pruhonicky-park.cz/cs/park/pruhonicky-park/>

<http://www.vhu.cz/muzea/zakladni-informace-o-vtm-lesany/>

<http://www.zamekdobris.cz/cs/zamek-dobris/zamek-dobris>

<http://www.zamek-nelahozeves.cz/>

<http://www.zviretice.cz/zviretice/zricenina-v-krajine/>

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kostel_svat%C3%A9ho_Jakuba_Star%C5%A1%C3%ADho.jpg

https://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Adol%C3%AD_Plak%C3%A1nek

[https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDleby_\(z%C3%A1mek\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDleby_(z%C3%A1mek))

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Oko%C5%99_\(hrad\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Oko%C5%99_(hrad))

https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_zem%C3%AD,_ve_kter%C3%BDch_je_ru%C5%A1tina_%C3%BA%C5%99edn%C3%AD_jazyk

<https://destinace.kutnahora.cz/d/hradek-ceske-muzeum-stribra-a-stredoveky-dul>

<https://destinace.kutnahora.cz/d/chram-sv-barbory>

<https://destinace.kutnahora.cz/d/jezuitska-kolej-gask>

<https://destinace.kutnahora.cz/d/katedrala-nanebevzeti-panny-marie-a-sv-jana-krтитеle>

<https://destinace.kutnahora.cz/d/kostel-sv-jakuba>

<https://destinace.kutnahora.cz/d/kostnice>

<https://destinace.kutnahora.cz/d/vlassky-dvur>

<https://jakubmarian.com/map-of-the-percentage-of-population-able-to-speak-russian-in-the-eu-by-country/>

<https://svata-hora.cz/o-svate-hore/historie/>

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/69/Hr%C3%A1dek-pr%C5%AF%C4%8Del%C3%AD.jpg>

https://w3techs.com/technologies/history_overview/content_language/ms/y

<https://www.atlasceska.cz/pamatky/kostel-sv-petra-a-pavla-melnik-23168>

<https://www.centralbohemia.cz/cs/uzitecne-info/o-sccr.html>

https://www.czechtourism.cz/getattachment/Institut-turismu/Marketingovy-vyzkum/Country-Reporty/Country-Report-Rusko-2017/country-report_rusko_2017.pdf.aspx?ext=.pdf

https://www.czechtourism.cz/getattachment/Institut-turismu/Marketingovy-vyzkum/Country-Reporty/Country-Report-Rusko-2017/country-report_rusko_2017.pdf.aspx?ext=.pdf

<https://www.czechtourism.cz/nase-sluzby-pro-vas/spoluprace-s-regiony/mapa-turisticky-regionu-a-oblasti,-kontakty/>

<https://www.hkregion.cz/dr-cs/1190-.html>

<https://www.hrad-karlstein.cz/cs/o-hradu/Historie>

<https://www.hrad-krakovec.cz/cs/o-hradu/historie>

<https://www.hrad-krivoklat.cz/cs/o-hradu/historie>

<https://www.hrad-tocnik.cz/cs/o-hradu/historie>

<https://www.hrady.cz/index.php?OID=693&PARAM=11&tid=269&pos=450>

<https://www.hrad-zebrak.cz/cs/o-hradu/historie-hradu>

<https://www.jazyky-online.info/rustina/svet.php>

<https://www.jazyky-online.info/rustina/svet.php>

<https://www.kacina.cz/historie>

<https://www.klaster-sazava.cz/cs/o-klasteru/dejiny-sazavskeho-klastera>

<https://www.kudyznudy.cz/aktivity-a-akce/aktivity/kokorinsky-dul.aspx>

<https://www.lazne-podebrady.cz/historie>

<https://www.muzeum-pribram.cz/cz/muzeum/historie/>

<https://www.muzeum-pribram.cz/cz/pamatnik-vojna-lesetice/z-historie/>

<https://www.muzeum-pribram.cz/cz/skanzen-vysoky-chlumec/z-historie/>

<https://www.nm.cz/navstivte-nas/objekty/zamek-vrchotovy-janovice>

<https://www.obeckamyk.cz/index.php/zajimavosti/vrskamyk>

<https://www.zamek-horovice.cz/cs/o-zamku>

<https://www.zamek-konopiste.cz/cs/o-zamku/historie>

<https://www.zamek-mnichovohradiste.cz/cs/o-zamku/historie>

<https://www.zamek-radic.cz/>

<https://www.zamek-radic.cz/historie-zamku>

<https://www.zamek-veltrusy.cz/cs/o-zamku/historie>

<https://www.zamek-zleby.cz/cs/o-zamku/historie>

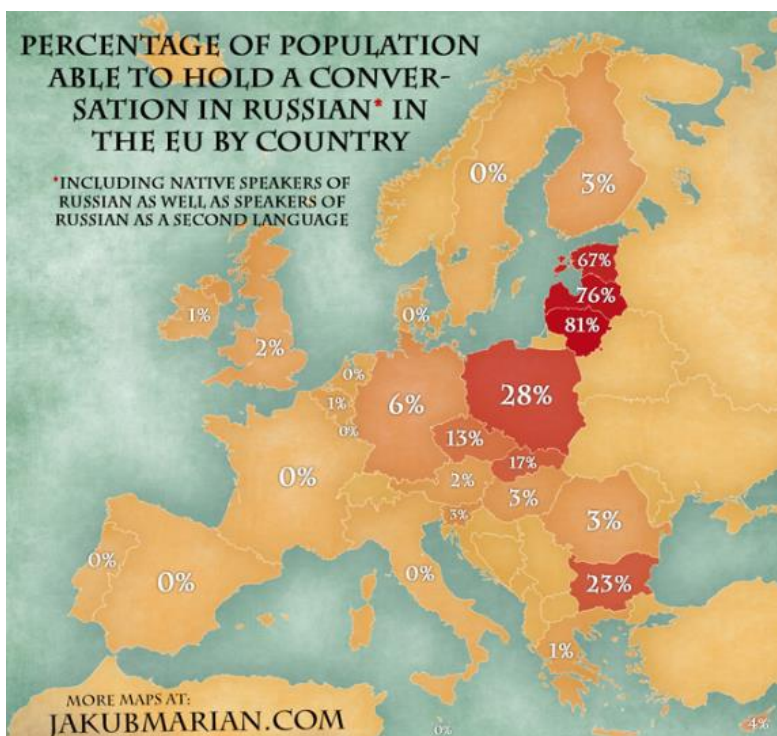
Přílohy

Ruština jako světový a úřední jazyk

Ruský jazyk vždy patřil mezi nejrozšířenější jazyky světa. Jako úřední jazyk carského Ruska se ruština rozšířila jak ve východní Evropě, tak i do mnoha asijských zemí. Významné množství postsovětských republik si ruštinu ponechalo jako svůj úřední jazyk i po rozpadu SSSR. V době studené války se ruský jazyk stal dorozumívacím jazykem Varšavské smlouvy a RVHP. V řadě členských zemí byla povinně vyučována ve škole, a tak se dostala do povědomí nejen těch zemí, ve kterých byla úředním jazykem. Kvůli velkému politickému významu se ruština stala jedním ze šesti úředních jazyků Organizace spojených národů. (<https://www.jazyky-online.info/rustina/svet.php>) Další organizace, které mají ruštinu za úřední jazyk jsou: Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), Organizace Smlouvy o kolektivní bezpečnosti (OSKB), Sekretariát Antarktické smlouvy, Společenství nezávislých států (SNS) a Šanghajska organizace pro spolupráci (ŠOS). Jako úřední jazyk plní ruština svou funkci v následujících státech: Rusko, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, Abcházie, Jižní Osetie. Oficiálním jazykem je ruština také v některých regionech Moldavska a Ukrajiny. Neoficiálním, avšak velmi rozšířeným jazykem, je ruština ve státech: Arménie, Ázerbájdžán, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Mongolsko, Turkmenistán, Uzbekistán a v regionech Moldavska a Ukrajiny, kde není uznána jako oficiální jazyk. (https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_zem%C3%AD,_ve_kter%C3%BDch_je_ru%C5%A1tina_%C3%BA%C5%99edn%C3%AD_jazyk)

Ruština je nejvíce užívaným slovanským jazykem a mateřským jazykem největšího počtu obyvatel v Evropě. V roce 2009 publikoval časopis 21. století pořadí jazyků podle počtu mluvčích. Ruština se umístila na osmém místě s počtem 167 000 000 mluvčích. (<https://21stoleti.cz/2009/10/19/8-nejpouzivanejsich-jazyku/>) Procházková (2010) uvádí, že ruština je z hlediska počtu rodilých mluvčím s počtem 147 000 000 na čtvrtém místě, po čínštině, angličtině a španělštině. Zároveň uvádí, že podle údajů ruského ministerstva školství se počátkem 90. let 20. století v západní Evropě učilo rusky 550 tisíc žáků na základních školách. V roce 2010 už pouze 225 tisíc. Upozorňuje, že podle ruských expertů se počet rusky mluvících bude stále snižovat a v roce 2025 bude rusky mluvit pouze 152 000 000 osob. Důvodem k této úvaze je zakořeněná nenávisť některých postsovětských republik. Pobaltské republiky považují ruštinu za svého nepřítele. Stejná situace je v Gruzii a na Ukrajině.

V některých asijských zemích pomalu začíná národní jazyk vítězit nad původní ruštinou. Největším důkazem poklesu rusky mluvících je Kazachstán. Štěpánek (2017) uvádí, že tamní prezident Nursultan Nazarbajev prohlásil, že do roku 2025 chce zrušit azbuku a navrátit se k latině. Podle průzkumu v roce 1994 v Kazachstánu doma mluvila rusky třetina lidí, v roce 2016 to bylo o 20,7 % méně. Stejně oslabení můžeme pozorovat na Ukrajině, která se stále potýká s krizí na Krymu. Dochází k mnoha incidentům směřovaným právě proti ruštině. Ruský vliv se také pomalu vytrácí z Gruzie. Velký vliv na to měla válka v Jižní Osetii v srpnu roku 2008. Tehdejší prezident Gruzie Michail Saakašvili oznámil, že druhým jazykem Gruzie nebude ruština, ale angličtina, uvádí Štěpánek (2017). Opačný jev probíhá v Bělorusku, kde se prezident Alexandr Lukašenko stále častěji obrací na Kreml. (<https://www.euro.cz/politika/skomirajici-jazyk-rusky-mluvi-stale-mene-lidi-1343147>)

Obrázek 51: Procento lidí schopné vést konverzaci v ruštině v zemích EU v roce 2012 (Zdroj: jakubmarian.com)

Ruština dosáhla v roce 2014 druhého místa v kategorii nejpoužívanějšího jazyka pro vyhledávání na internetu. Sesadila tak němčinu. Nejpoužívanějším jazykem na internetu je s obrovským náskokem angličtina. K 1.3.2019 k vyhledávání na internetových prohlížečích využívá angličtinu 54 % uživatelů, ruštinu 6 % a němčinu 5,9 %. (w3techs.com)

Historical yearly trends in the usage of content languages for websites

This report shows the historical trends in the usage of content languages since January 2011.

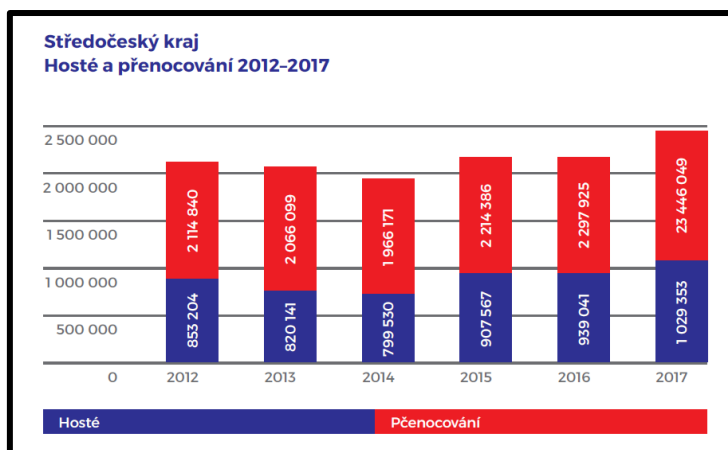
	2011 1 Jan	2012 1 Jan	2013 1 Jan	2014 1 Jan	2015 1 Jan	2016 1 Jan	2017 1 Jan	2018 1 Jan	2019 1 Jan	2019 1 Mar
English	57.6%	56.6%	54.9%	55.4%	55.6%	53.9%	52.3%	51.2%	54.0%	54.0%
Russian	4.1%	4.8%	5.5%	6.1%	5.8%	6.2%	6.4%	6.8%	6.0%	6.0%
German	7.7%	6.5%	6.5%	6.0%	6.0%	5.8%	5.4%	5.6%	6.0%	5.9%

Obrázek 52: Vývoj používání jazyků při vyhledávání na webových stránkách (Zdroj: w3techs.com 2019)

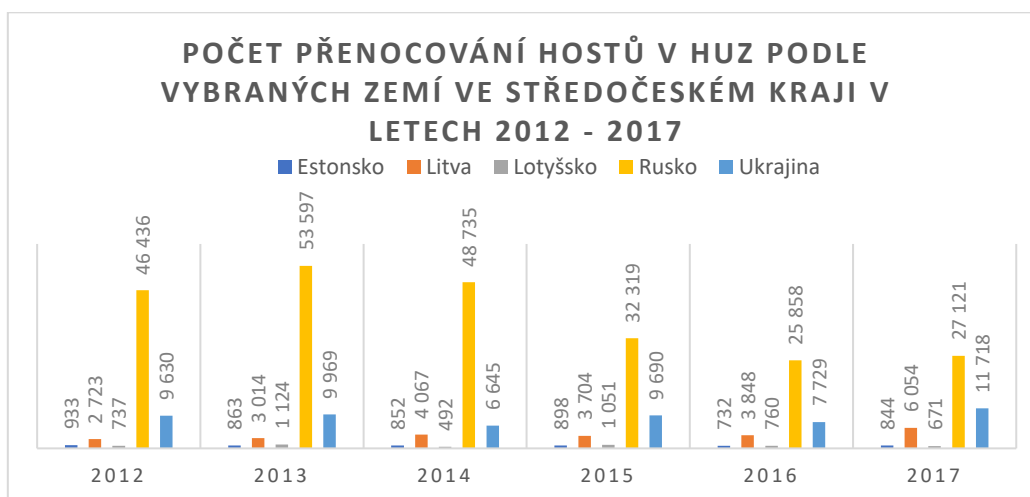
Návštěvnost kraje podle HUZ

Podle Středočeské centrály cestovního ruchu dosáhl Středočeský kraj v roce 2017 významného úspěchu z hlediska příjezdového cestovního ruchu. Poprvé v historii byla překonána hranice milionu v oblasti celkového počtu hostů, kteří se ubytovali v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ). Rekordu dostáhl i počet přenocování hostů, který v roce 2017 činil téměř 2,5 milionu (viz. Graf 3).

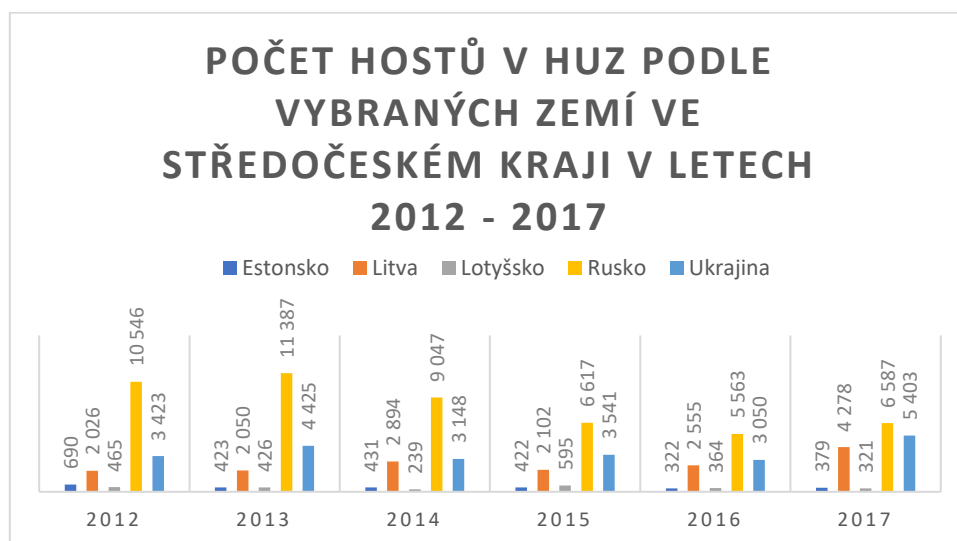
Podle ČSÚ je Středočeský kraj navštěvován z rusky mluvících návštěvníků nejvíce Rusy, což dokazují Grafy č. 17-18. Množství návštěvníků z ostatních rusky mluvících není tak významné, aby se dostalo do statistik. Největší počet návštěvníků přijíždí do Středočeského kraje z Ruska. Na druhém místě jsou turisté z Ukrajiny. Statistika se opírá o údaje získané od hromadných ubytovacích zařízení. V souvislosti se Středočeským krajem se při získávání údajů o návštěvnosti kraje potýkáme s problémem, že většina návštěvníků je ubytována v Praze a do okolního kraje vyjíždí na jednodenní výlety. V důsledku toho je výsledek statistik nepřesný a počet návštěvníků je mnohem vyšší, než počet ubytovaných či hostů v HUZ. V grafu jsou zahrnuty i Pobaltské republiky, kde je ruština až druhým jazykem.

Graf 16: Hosté a přenocování ve Středočeském kraji v letech 2012-2017 (Zdroj: SCCR, 2018)

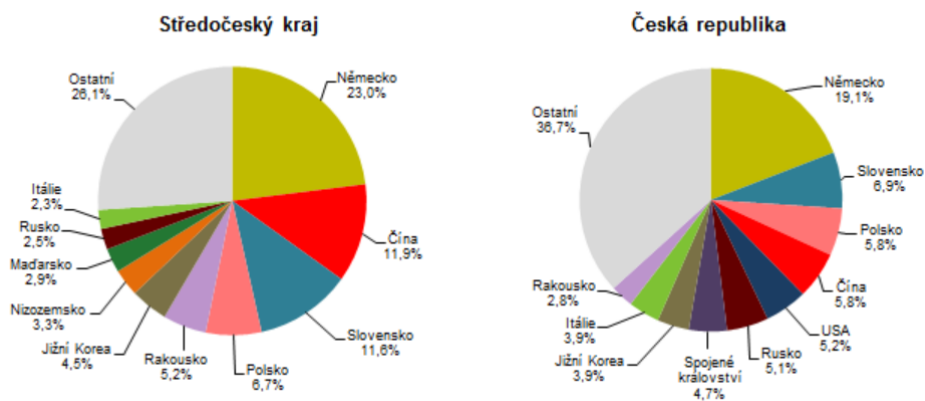

Graf 17: Počet přenocování v HUZ podle vybraných zemí ve Středočeském kraji v letech 2012-2017 (Zdroj: ČSÚ, 2018)

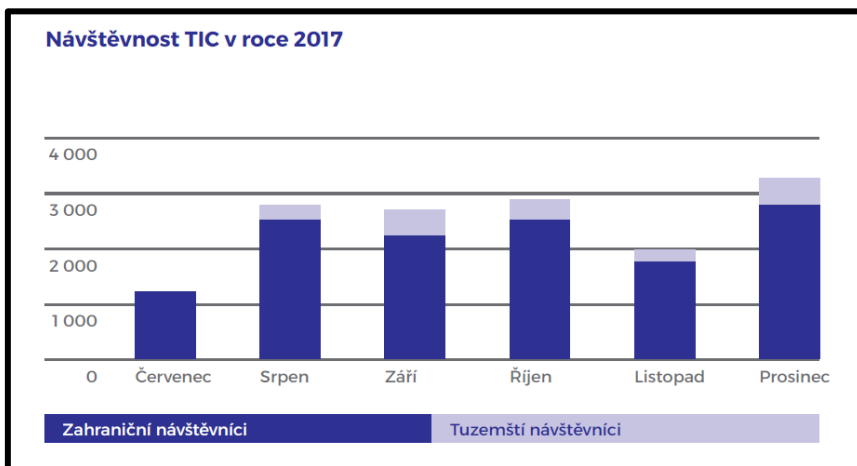

Graf 18: Počet hostů v HUZ podle vybraných zemí ve Středočeském kraji v letech 2012-2017 (Zdroj: ČSÚ, 2018)

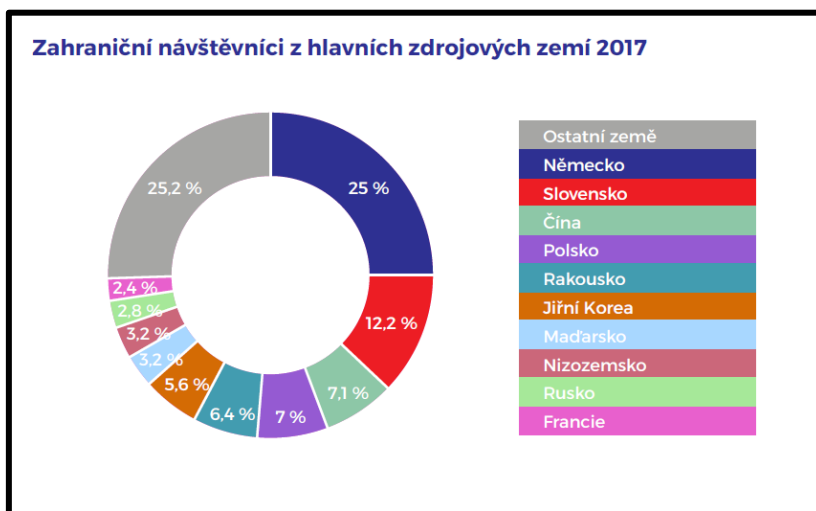
Struktura zahraničních návštěvníků HUZ podle zemí v roce 2018

Graf 19: Struktura zahraničních návštěvníků HUZ podle zemí v roce 2018 (Zdroj: ČSÚ, 2019)

Graf 20: Návštěvnost Turistického informačního centra v Praze v roce 2017 (zdroj: SCCR, 2018)

Graf 21: Zahraníční návštěvníci z hlavních zdrojových zemí 2017 (Zdroj: SCCR, 2018)

Dotazník

Datum vyplnění:

Název památky:

1) Typ památky: (V případě odpovědi d) prosím specifikovat podle sebe)

a) kulturně-historická b) technická c) přírodní d) jiná

2) Vedete si statistiky o počtu zahraničních návštěvníků?

Ano

Ne

Místo na vlastní poznámky k otázce:

3) Vedete si společně s počtem zahraničních návštěvníků i záznamy o jejich národnosti či jazyku? (Vyplňte prosím, pokud jste u otázky 2. odpověděli Ano.)

Ano

Ne

Místo na vlastní poznámky k otázce:

4) Rozdělujete ve svých statistikách rusky mluvící návštěvníky podle národnosti? (Např. na Rusy, Ukrajince, Kazachy, Bělorusy...)

Ano

Ne

Místo na vlastní poznámky k otázce:

5) Kolik rusky mluvících turistů navštívilo Vaši památku průměrně za rok/ za měsíc?
(Pokud nemáte statistiku prosím uvést odhadem – pokud tak učiníte, uveďte, že se jedná o odhad)

6) Jak se vyvíjel počet rusky mluvících návštěvníků od roku 2013 do současnosti?
(Pokud vedete statistiky podle národnosti, prosím uvést počet návštěvníků i podle národnosti.)

- V případě vedení statistik prosím uvést konkrétní počet návštěvníků, pokud nevedete statistiku, prosím uvést tendence, tedy počet rusky mluvících návštěvníků roste/klesá/je stabilní – odhadem podle návštěvnosti.)

7) Máte k dispozici brožurky o památce pro české návštěvníky?

Ano

Ne

Místo na vlastní poznámky k otázce:

8) Máte k dispozici brožurky o památce pro zahraniční návštěvníky?

Ano

Ne

Místo na vlastní poznámky k otázce:

9) V jakých jazycích tyto brožurky o památce poskytujete?

(Vyplňte prosím, pokud jste u otázky 8. odpověděli Ano.)

10) Jsou u Vás možné organizované prohlídky či exkurze pro veřejnost?

Ano

Ne

Místo na vlastní poznámky k otázce:

11) Nabízíte tyto organizované prohlídky či exkurze i v jiných jazycích?

Ano

Ne

Místo na vlastní poznámky k otázce:

12) V jakých jazycích tyto prohlídky či exkurze probíhají?

(Vyplňte prosím, pokud jste u otázky 11. odpověděli Ano.)

13) Jsou prohlídky či exkurze (ať už v českém či cizím jazyce) prováděny průvodcem či s pomocí audioguidu?

Průvodce

Audioguide

Místo na vlastní poznámky k otázce:

14) Poskytujete cizincům při prohlídce text exkurze v jejich jazyce zdarma?

(Vyplňte pouze pokud máte prohlídky pouze v češtině)

Ano

Ne

Místo na vlastní poznámky k otázce:

15) Prosím o jakoukoliv vaši poznámku či připomínku, která by se týkala rusky mluvících turistů a nebyla zmíněna v dotazníku.

Děkuji moc za vyplnění dotazníku.

S pozdravem a velkými díky

Michaela Poslušná

JCU České Budějovice

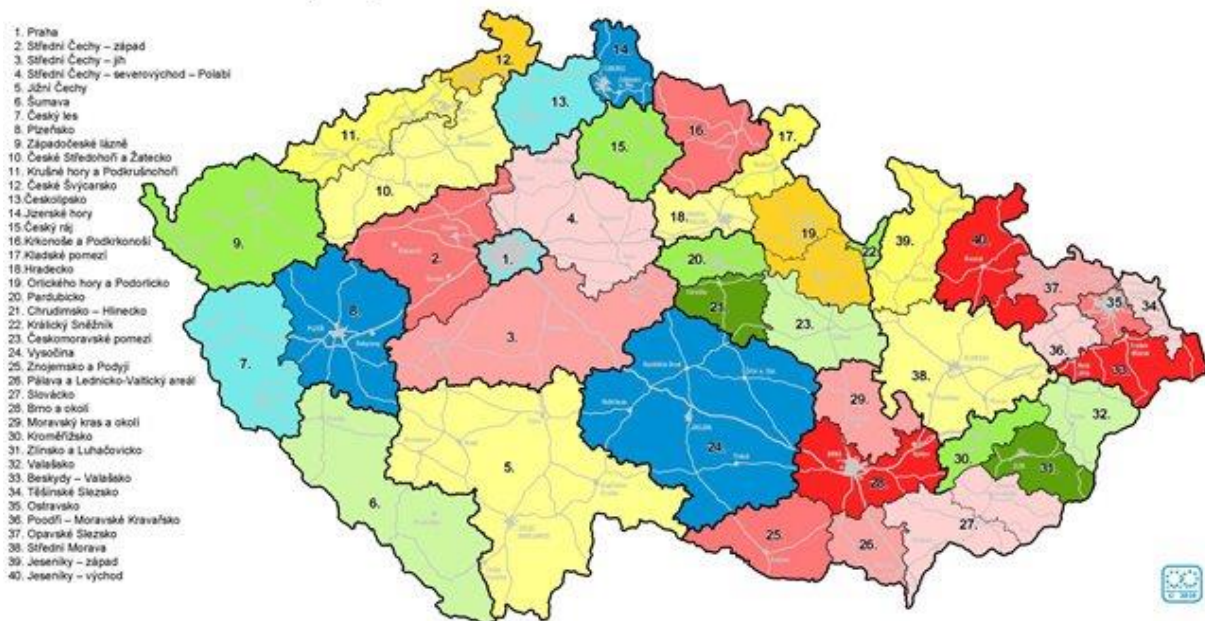
Obrazové přílohy

Turistické regiony České republiky

Obrázek 53: Turistické regiony ČR (Zdroj: CzechTourism, 2019)

Turistické oblasti České republiky

Obrázek 54: Turistické oblasti ČR (Zdroj: CzechTourism, 2019)

Vybrané prospekty pro rusky mluvící návštěvníky

Český ráj

Чешский рай

ПОЗВОЛЬТЕ
увлечь Вас...

Geoparks

GLOBAL
GEOPARKS
NETWORK

Чешская Республика

www.bohemian-paradise.info

ČESKÝ RÁJ REGION

Obrázek 55: Чешский рай (Zdroj: Sdružení Český ráj, 2011)

МУЗЕЙ ŠKODA

Путеводитель

Русский

МУЗЕЙ ŠKODA
Традиция | Эволюция |
Точность

Obrázek 56: Музеј ŠKODA (Zdroj: ŠKODA MUZEUM Publications)

Obrázek 57: Кутна Гора и её окрестности (Zdroj: Průvodcovská služba Kutná Hora)

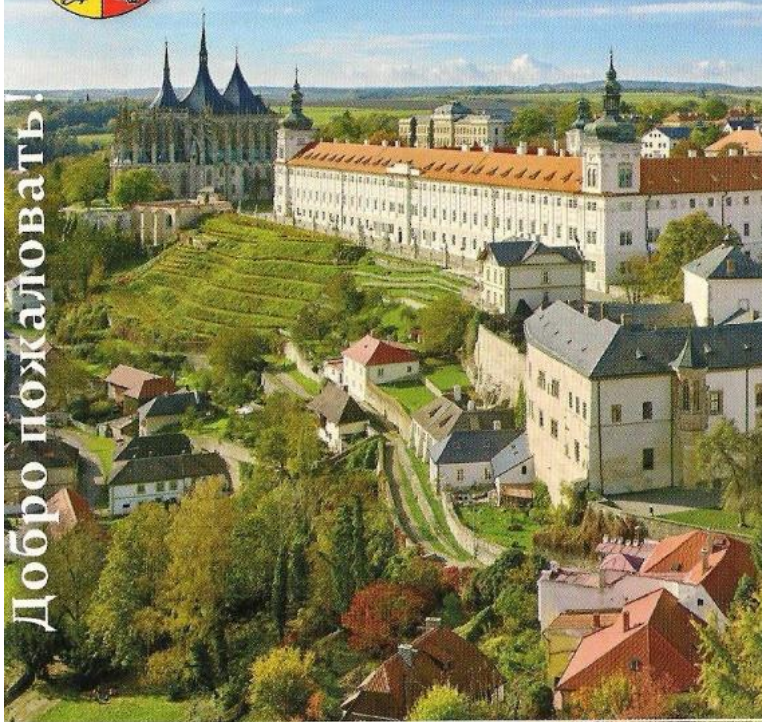

Кутна Гора и ее окрестности

Кутна Гора – ЮНЕСКО с 1995 г.

Добро пожаловать!

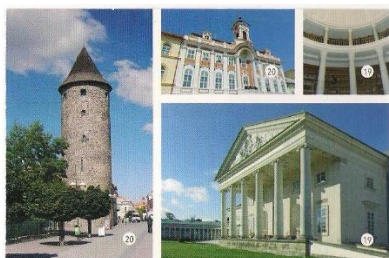

**Информационный центр
Города Кутна Гора**

Sankturinovská d m
Palackého náměstí 377
284 01 Кутна Гора
тел./факс: (+420) 327 512 378
мобильный тел.: (+420) 731 801 004
e-mail: infocentrum@kutnahora.cz
www.kutnahora.cz, www.destinace.kutnahora.cz

Obrázek 58: Кутна Гора и её окрестности (Zdroj: Informační centrum Kutná Hora)

Замок Качина 19

Замок относится к самым известным чешским постройкам в стиле ампира. Расположен посреди английского парка. Находится на расстоянии 8 км от Кутной Горы. Замок предлагает 5 экскурсионных маршрутов:

- 1-й экскурсионный маршрут: Хозяйственные помещения замка и конюшня замка
- 2-й экскурсионный маршрут: Семья Хотковых и их поместье, внутренние помещения замка
- 3-й экскурсионный маршрут: Библиотека семьи Хотковых, театр и брандшер
- 4-й экскурсионный маршрут: Экскурсия в сопровождении танцевального хора Рудольфа (с июня по сентябрь)
- 5-й экскурсионный маршрут: Бабушкины коляски, Выставки – Королевство пчёл, Модели народных построек, Свадьбы в замке

Тел.: +420 327 571 170, **e-mail:** nzm.kacina@nzm.cz, **веб-сайт:** www.nzm.cz/kacina/
Открыто: май – сентябрь: Вт. – Вс. 09 – 17 часов (последняя экскурсия в 16 часов)
 апрель, октябрь: выходные и государственные праздники 09 – 17 часов (последняя экскурсия в 16 часов)
 ноябрь – март: только по заказу для групп

Часлав 20

Доминантой центра города является площадь с барочным Марианским столбом (в ознаменование избавления от чумы), барочным фонтаном и барочной ратушей. Символом города является первоначально готический костел Святыи Петра и Павла. Городской музей, помимо прочего, предлагает подлинные экспозиции XIX века. Городская крепость – одна из наиболее старых и хорошо сохранившихся крепостей в Чехии, с башней Отакара, сооруженной в XIV веке, и еврейской синагоги конца XIX века, построенной по проекту венского архитектора В. Стассны (Stassny) с фасадами в мавританском стиле. На краю города находится Музей сельскохозяйственной техники.

Тел.: +420 327 300 265 – Информационный центр
Тел.: +420 327 312 207 – Городской музей,
e-mail: info@meucaslav.cz, **веб-сайт:** www.meucaslav.cz

Жлебы – замок и демонстрационный заповедник 21

Свой сегодняшний романтический вид замок приобрел после реконструкции, проведенной князем В. К. Ауэршпергом (V. K. Auersperg) в период 1849 – 1868 годов, в стиле елизаветинского ренессанса и французской готики. Замок находится под управлением Национального управления культурно-историческими памятниками. Здесь предлагаются 3 экскурсионных маршрута, в рамках которых можно ознакомиться, например, с уникальным театром замка с театральными костюмами того времени, Большой башней со смотровыми площадками или кухней замка с полным оснащением.

Замок Жлебы: **Тел.:** +420 327 398 121, **e-mail:** zleby@pru.cz, **веб-сайт:** www.zamek-zleby.cz
Открыто: апрель: Сб. – Вс., праздники 09 – 16 часов, май – июнь: Вт. – Вс. 09 – 16 часов, июль – август: Вт. – Вс. 09 – 17 часов, сентябрь: Вт. – Вс. 09 – 16 часов, октябрь: Сб. – Вс., праздники 09 – 16 часов, апрель и октябрь: экскурсии по завявке возможны во Вт. – Вс.

На краю замкового парка можно посетить и небольшой демонстрационный заповедник, в котором, помимо разных видов хищных птиц и диких кабанов, можно встретить и белых оленей. Замок Жлебы расположен на расстоянии около 20 км от Кутной Горы.

Заповедник Жлебы: **Тел.:** +420 774 268 224, **e-mail:** obora.zleby@seznam.cz, **веб-сайт:** www.oborazleby.cz

Костел Святого Иакова в городке Якуб – Цирквице 22

Костел находится на расстоянии около 6 км от Кутной Горы, и его можно посетить по предварительной договоренности. Костел был построен в XII веке. Он заслуживает внимания, главным образом, благодаря скульптурным украшениям южного фасада, который является наиболее обширным хорошо сохранившимся комплексом скульптур в романском стиле в Чехии и, очевидно, самым старым изображением покровителей земель чешских.

Тел.: +420 737 338 158, **веб-сайт:** www.sedlec.info

Смотровая башня «Каньк» 23

Смотровая башня была построена из массивной каменной мозаичной (циклопской) кладки и достигает высоты 30 метров. На ее вершину можно подняться лифтом. Крытая смотровая терраса с кафе вмещает 20 человек открыта круглый год. Вблизи можно увидеть уникальную фацию словес прибойной зоны, провалы старых горных выработок и памятники в стиле ампира на вершине холма.

Тел.: +420 725 998 989, **e-mail:** info@havirskabouda.cz, **веб-сайт:** www.havirskabouda.cz
Открыто: Пн. – Вс. 10 – 18 часов

Гора Высока – смотровая башня и развалины часовни «Бельведер» 24

Гора высотой 472 метра, находящаяся на расстоянии 5 км от города Кутна Гора, на которой в конце XVII века граф Шлорк (Špork) построил часовню, получившую название «Бельведер». В 1834 году после попадания в нее молнии часовня сгорела, и уже никогда не была восстановлена. На горе находится доступная для посещения смотровая башня.

Тел.: +420 327 515 322, +420 723 699 266, +420 607 269 657, **веб-сайт:** www.miskovice-kh.cz
Открыто: январь – апрель: только по заказу для групп; май – июнь: Сб., Вс. 11 – 17 часов (при хорошей погоде); июль – август: Вт. – Вс. 11 – 18 часов (при дожде закрыто); сентябрь – октябрь: Сб., Вс. 11 – 16 часов (при хорошей погоде); ноябрь – декабрь: закрыто

Образек 59: Кутна Гора и её окрестности (Zdroj: Informační centrum Kutná Hora)

ЮНЕСКО Храм Святой Варвары 11

Уникальный образец зрелой и поздней готической архитектуры, строительство было начато в 1388 году средневековой строительством художественной мастерской Петра Парьера (Petr Parler). Строительные работы несколько раз приостанавливались, строительство монументального храма было завершено в 1505 году, более чем через 500 лет после его начала. В некоторых частях сохранились поздние готические фрески с рудничной тематикой, наиболее ценные из которых находятся в смешанской часовне.

Тел.: +420 327 515 796, +420 775 363 938, **e-mail:** info@khamost.cz, **веб-сайт:** www.khamost.cz
Открыто ежедневно: январь – февраль: 10 – 16 часов, март: 10 – 17 часов, апрель – октябрь: 09 – 18 часов, ноябрь – декабрь: 10 – 17 часов

Иезуитский колледж – средневековое заведение для обучения и проживания – ГАСК 12

GASK – Галерея Средневекового края, расположенная в монументальном здании Иезуитского колледжа в Кутной Горе, красивое учреждение, ориентированное на изобразительное искусство XX и XXI веков. После проведения сложной реставрационной работы является полностью функционирующей, и предлагает посетителям погрузиться в необычный контраст между современным помещением галереи, расположенной в уникальном историческом здании Иезуитского колледжа. Прилегающие к галерее сады представляют собой место тишины, релаксации и отдыха, и включены в экскурсионные маршруты по исторической и галерейной Кутной Горе.

Тел.: +420 725 377 433, **e-mail:** info@gask.cz, **веб-сайт:** www.gask.cz
Открыто ежедневно кроме воскресенья: январь – декабрь: 10 – 18 часов

Каменный фонтан 13

Построен в качестве составной части кутногорского водоллва при входе в 1395 году. Его автором считается Мастер Брички.

Костел Святого Яна Непомуцкого 14

Единственный образец сакральной барочной новостройки в Кутной Горе. Был построен в период 1734 – 1752 годов в связи с торжествами по поводу канонизации Яна Непомуцкого. Украшение костела пышное, чешское, неокоринтский язык.

Тел.: +420 327 314 958 доб.номер 126, **e-mail:** srb@kutnahora.cz, **веб-сайт:** www.kutnahora.cz
Открыто ежедневно: апрель – октябрь: 20:30 – 16:30 часов, ноябрь – март: только по предварительной заявке

Каменный дом – филиал Чешского музея серебра, дотируемая организация 15

Каменный дом относится к наиболее известным культурно-историческим памятникам позднего готического европейской архитектуры. Своё название Каменный дом получил в 1860 году. 1-й экскурсионный маршрут – «Корольский готический город – городская культура и жизнь в XVII – XIX веках» 2-й экскурсионный маршрут – «Калдальюм (музей каменных скульптур): искусство скульпторов-каменщиков средневековой Кутной Горы»

Тел.: +420 327 512 159, +420 733 420 366, **e-mail:** info@cms-kh.cz, **веб-сайт:** www.cms-kh.cz
Открыто ежедневно кроме понедельника: апрель, октябрь: 09 – 17 часов; май, июль, сентябрь: 09 – 18 часов; июль, август: 10 – 18 часов; ноябрь: 10 – 16 часов

Музей шоколада & шоколадная фабрика Кутна Гора 16

Небольшой частный музей кутногорского шоколада с экспозицией, посвященной истории шоколадной фабрики Koučel & Mischek, пограничной в мире. Составной частью экспозиции является и шоколадная фабрика, где шоколад можно не только попробовать, но и купить.

Тел.: +420 603 184 037, **e-mail:** lada.bartosova@gmail.com, **веб-сайт:** www.chocomuseum.cz
Открыто ежедневно: 10 – 12 часов и 13 – 17 часов (осматривать экспозицию по договоренности и во избежание вреда)

Моровой столб (в ознаменование избавления от чумы) 17

Работа из мастерской иезуитского скульптора Франтишека Баугута (František Baugut). Был воздвигнут в период 1714 – 1716 годов.

Санктуринувский дом 18

Готический дом XIII века после барочной перестройки. В нем находится информационный центр, Музей «Ахимическая мастерская» и Галерея Феликса Диевшевица (Felix Dievševic).

Тел.: +420 327 512 378, +420 731 801 004, **e-mail:** info@centrum@kutnahora.cz, **веб-сайт:** www.destinace.kutnahora.cz
Открыто: октябрь – март: Пн. – Пт. 09 – 17 часов, Сб. – Вс. 10 – 16 часов; апрель – сентябрь: Пн. – Вс. 09 – 18 часов

Музей кубиков ЛЕГО и магазин по их продаже 19

Выставка, представляющая свыше 1 000 оригинальных моделей из кубиков ЛЕГО, включая модели Оскария и храма Святой Варвары, построенные из кубиков ЛЕГО.

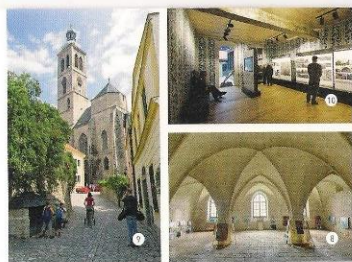
Тел.: +420 608 779 966, **Часы работы:** см. **веб-сайт:** www.muzeumlego.cz

Монастырь ордена Святой Урсулы / Винные погребки Кутна Гора 20

Монастырь был построен в период 1738 – 1743 года по проекту барочного архитектора Килиана Йона Динцхофера (Kilian Dioncshofer). Небольшая семейная фирма, восстанавливавшая многолетнюю традицию выщелачивания винограда лозы в кутногорском регионе.

Тел.: +420 736 536 489, **веб-сайт:** www.vinukutnahora.cz

Образек 60: Кутна Гора и её окрестности (Zdroj: Informační centrum Kutná Hora)

Часовня Тела Господня ①

Подвал недостроенного строения рубежа XIV и XV веков, которое должно было служить в качестве осырня. Одно из немногих полностью сохранившихся помещений зрелой готики.

Тел.: +420 327 515 796, +420 775 363 938, **e-mail:** info@khfarmost.cz, **веб-сайт:** www.khfarmost.cz

Открыто: март: Сб. – Вс. 11 – 16 часов; апрель: ежедневно 10 – 17 часов; май – октябрь: ежедневно 09 – 18 часов

Костел Святого Иакова ①

Строительство было начато приблизительно в период 1333 – 1336 годов. Речь идет о первом каменном костеле в Кутной Горе. Костел является духовным центром города и в настоящее время функционирует в качестве центра местного прихода.

Тел.: +420 327 515 796, +420 775 363 938, **e-mail:** info@cnfarmost.cz, **веб-сайт:** www.khfarmost.cz

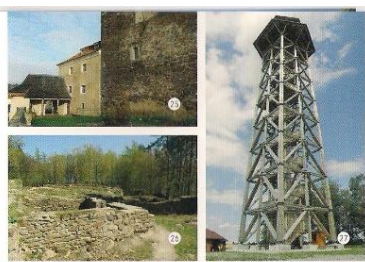
Открыто ежедневно: июнь – сентябрь: 10 – 12:30 часов, 13 – 17 часов

Дом Дачицкого ①

Уникальный дом в стиле поздней готики, доступный для осмотра от подвала до самого чердака, родной дом известного бунтаря Милуша Дачицкого из Геллова. Здесь расположена интерактивная экспозиция о культурно-исторических памятниках, внесенных в список мирового культурного и природного наследия под охраной ЮНЕСКО, и о городе Кутна Гора.

Тел.: +420 605 900 486, **e-mail:** info@dacickehodum.cz, **веб-сайт:** www.dacickehodum.cz

Открыто ежедневно: апрель – октябрь: 10 – 18 часов, ноябрь – март: 10 – 17 часов

Крепость Малешов, развалины града Сион ②③

Крепость начала XIV века, с мощной шестизэтажной жилой башней, уже с 2002 года находится в частной собственности, в ней периодически открывают ворота для посетителей. По предварительной договоренности можно совершить экскурсию и кроме дней открытых дверей. Недалеко в лесах у городка Хлистовице находятся развалины готического града Сион – знаменитого центра последнего сопротивления гуситского движения.

Тел.: +420 777 352 990, **e-mail:** tvrz@malesov.cz, **веб-сайт:** www.malesov.cz

Отдых в небольшом городке Богданец – Смотровая башня «Богданка» ②

Смотровая башня построена из т.н. «круглого дерева» (из бревен) с помощью стальных соединений. Согласно имеющейся информации смотровая башня, сооруженная по такой технологии, является самой высокой не только в Чешской Республике, но и во всей Европе. Верхняя смотровая площадка находится на высоте 42 метра (общая высота 52,2 метра). В городке также имеются винокурный завод и магазин региональных продуктов. В ареал местного отеля «Агнес» входит обширный канатный парк, здесь также имеется возможность заниматься спортивной рыбалкой.

Тел.: +420 731 333 872, **веб-сайты:** www.obecbohnanec.cz, www.agnesprodukty.cz

Открыто: апрель: Сб., Вс., праздники 12 - 18 часов; май: Вт. – Пт. 13 – 18 часов; Сб., Вс., праздники 12 - 18 часов; июнь – август: Вт. – Вс. 09 – 20 часов; сентябрь: Вт. – Пт. 14 – 18 часов Сб., Вс., праздники 10 - 19 часов; октябрь: Сб., Вс., праздники 12 - 17 часов

Зрүч-на-Сазаве ②⑥

Недавно отремонтированный замок предлагает два экскурсионных маршрута, в рамках которых можно послушать оркестрон, изобретенный в 1885 году, или с тридцатиметровой высотой любоваться видом на Тропину графини Эмилии над рекой Сазавой. Дети с удовольствием посетят роль цирка Милоты у града, в котором их ожидает программа, полная интересных заданий и игровых элементов, таких как, например, стрельба из лука, лазание вверх по тотему или рыбалка. А маленьким барышням, конечно же, понравится Королевство кукол, находящееся в мансарде замка, и насчитывающее почти 5 тысяч экспонатов. В Королевской башне и в уникальном Музее водного спорта для всех подготовлены интерактивные экспозиции. Все это, кроме того, можно увидеть, как на ладони, если отправиться по обозначенному туристическому маршруту, и подняться на расположенную примерно в двух километрах смотровую башню «Бабака».

Тел.: +420 327 531 329, **e-mail:** infocentrum@mesto-zruc.cz, **веб-сайт:** www.mesto-zruc.cz/turista-1

Стекольный завод «Якуб» в Тасицих ②

Уникальный культурно-исторический памятник под открытым небом (скансен), представляющий собой действующий стекольный завод, находится примерно в 30 км от Кутной Горы по направлению на Леден-на-Сазаве.

Тел.: +420 564 566 165, 774 813 851, **e-mail:** sklarna.tasice@zactive.cz, **веб-сайт:** www.tasice.cz

Открыто: апрель – сентябрь: Пн. – Вс. 10 – 16 часов, октябрь – март: Вт. – Вс. 10 – 15 часов

www.kutnahora.cz, www.destinace.kutnahora.cz

[visitkutnahora](https://www.instagram.com/visitkutnahora) [Kutná Hora](https://www.youtube.com/KutnáHora)

Фотографии: František Renza, Mgr. Jiří Šoubal, архив Града Кутна Гора, архив Града Зрүч-на-Сазаве

В 2017 году издана компания Adjust ART, **Тел.:** 251 626 019, **e-mail:** info@adjustart.cz, www.adjustart.cz, ADJUST ART spol. s r.o.

Образек 61: Кутна Гора и её окрестности (Zdroj: Informační centrum Kutná Hora)

Регион Кутна Гора ①

История Кутной Горы и ее окрестностей неразрывно связана с добычей серебра. Во второй половине XIII века изначально шахтерское поселение быстро преобразилось в королевский город, который своим богатством мог составить конкуренцию Праге. С 1961 года Кутна Гора является городской охраняемой культурно-исторической заповедью, а с 1995 года – единственным городом в Среднечешском крае, внесенным в список мирового культурно-исторического наследия ЮНЕСКО.

ЮНЕСКО Кафедральный собор Успения Пресвятой Богородицы и святого Иоанна Крестителя в Седлце, и бывший цистерцианский монастырь ②

В 1147 году в Седлце был основан первый цистерцианский монастырь на нашей территории, приходской храм был построен в период 1282 – 1320 годов в качестве кафедрального собора с галерией и ледни капеллы. Во времена гуситских войн он был сожжен, а на рубеже XVII и XVIII веков был перестроен выдающимся зодчим чешского барокко Я. Б. Сантини (J. B. Santini). Алтарь украшен ценными картинами работы Петра Брандла (Petr Brandl).

Тел.: +420 326 551 049 (инфоцентр), **e-mail:** info@sedlec.info, **веб-сайт:** www.sedlec.info

Открыто ежедневно: апрель – октябрь: 09 – 17 часов, в воскресенье 11 – 17 часов, ноябрь – март: 10 – 16 часов, в воскресенье 11 – 16 часов

Бывший цистерцианский монастырь, в котором в настоящее время находится офис компании «Phillip Morris ČR a.s.», открыт для экскурсий по монастырской столовой и аббатской часовне – требуется резервирование.

Тел.: +420 327 509 111, +420 327 509 126, **веб-сайт:** www.phillipmorris.cz

Часы работы Музея табака: апрель – октябрь: Вт. – Вс. 10 – 16 часов

Костница ①

Кладбищенская часовня, построенная в конце XIV века, перестроенная в стиле барокко Яном Блажеком Сантини. Украшения, состоящие из почти исключительно из человеческих костей, которые еще в 1511 году популяризовал монах составил в форме пирамид. Уникальными являются магния вагера, а также «лампы», дарохранительница и герб рода Шварценбергов. По оценкам здесь находится кости примерно 60 тысяч умерших людей.

Тел.: +420 326 551 049 (инфоцентр), **e-mail:** info@sedlec.info, **веб-сайт:** www.sedlec.info

Открыто ежедневно: март и октябрь: 09 – 17 часов, апрель – сентябрь: 08 – 18 часов, в воскресенье 09 – 18 часов, ноябрь – февраль: 09 – 16 часов

Костел Матери Божьей на Намнети ①

Первоначально кладбищенский костел был основан в первой половине XIV века. Здесь похоронен художник барокко Петр Брандт (Petr Brandl).

Тел.: +420 327 515 796, +420 775 363 938, **e-mail:** info@khfarmost.cz, **веб-сайт:** www.khfarmost.cz

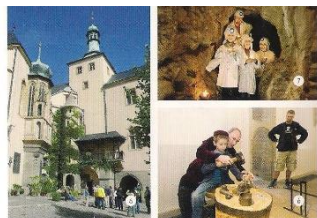
Часы работы: июль – август: Сб. – Вс. 10 – 12:30 часов, 13 – 17 часов

Тылов дом – филиал Чешского музея серебра, дотируемая организация ③

Семейный дом Иозефа Кайетана Тыла первоначально имел название «Дом У золотого гробана». Сперва всего, он был построен в стиле барокко на готическом фундаменте.
1-й экскурсионный маршрут – «Я. К. Тыл»
2-й экскурсионный маршрут – «Кутногорское подземелье и его исследование»

Тел.: +420 327 512 159, +420 733 420 366, **e-mail:** info@cms-kh.cz, **веб-сайт:** www.cms-kh.cz

Открыто: апрель – октябрь: Вт. – Сб. 10 – 16 часов

Влашский двор ①

Резиденция чешских королей и королевский монетный двор в Кутной Горе. Экспозиция «Королевский дворец и королевский монетный двор» с реальной демонстрацией чешских монет 360 дней в году мастером по чеканке монет в историческом костюме. Здесь также расположен Музей приоткрытия тайн Кутной Горы и Музей кутногорских легенд, духов и привидений. Обзорные экскурсии по Кутной Горе – резервирование: +420 736 485 407.

Тел.: +420 327 512 873, +420 736 485 407, **e-mail:** vlaskydvur@pskh.cz,

веб-сайты: www.prvuvocik.kutnahora.cz, www.guides.kutnahora.com, www.tlzdavoz.cz

Открыто ежедневно: март + октябрь: 10 – 17 часов, апрель – сентябрь: 09 – 18 часов, ноябрь – февраль: 10 – 16 часов

Градек – главное здание Чешского музея серебра, дотируемая организация; средневековый рудник ②

Первоначальная крепость, возведенная в XIII веке, и перестроенная в готический дворец городского типа. Предлагает постоянную экспозицию:

1-й экскурсионный маршрут – Город серебра – история Кутной Горы от ее основания и до XVII века – геология, археология, история, нумизматика.
2-й экскурсионный маршрут – Путь серебра – средневековая технология добычи и переработки серебряной руды, в том числе посещение знаменитого средневекового рудника.

Тел.: +420 327 512 159, +420 733 420 366, **e-mail:** info@cms-kh.cz, **reservations@cms-kh.cz**, **веб-сайт:** www.cms-kh.cz

Открыто ежедневно кроме понедельника: апрель, октябрь: 09 – 17 часов; май, июнь, сентябрь: 09 – 18 часов; июль, август: 10 – 18 часов; ноябрь: 10 – 16 часов

Образек 62: Кутна Гора и её окрестности (Zdroj: Informační centrum Kutná Hora)

PRŮVODCOVSKÁ SLUŽBA
KUTNÁ HORA

КУТНА-ГОРА

Серебряная дорога

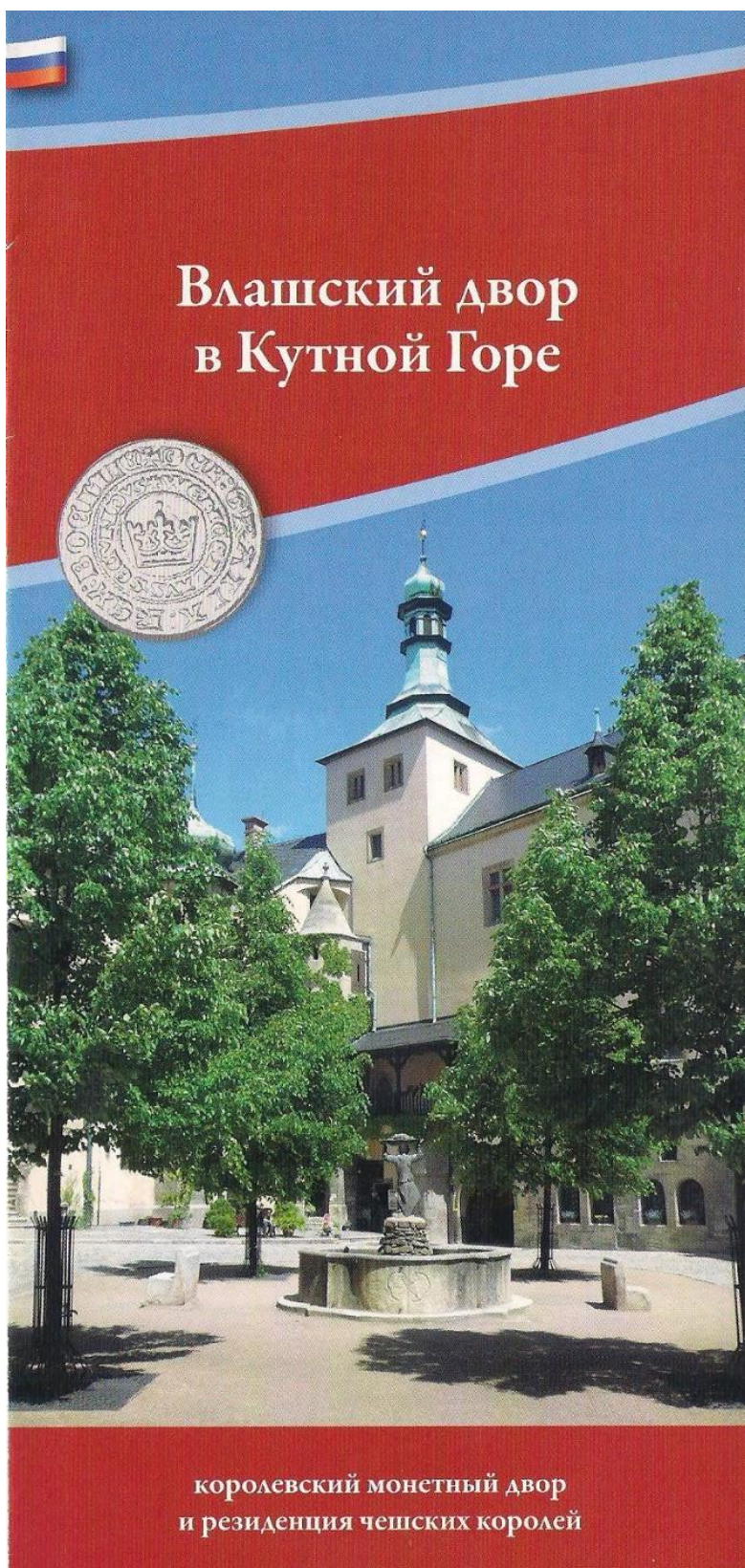
КУТНА-ГОРА и окрестности

Одного дня не хватит ;)

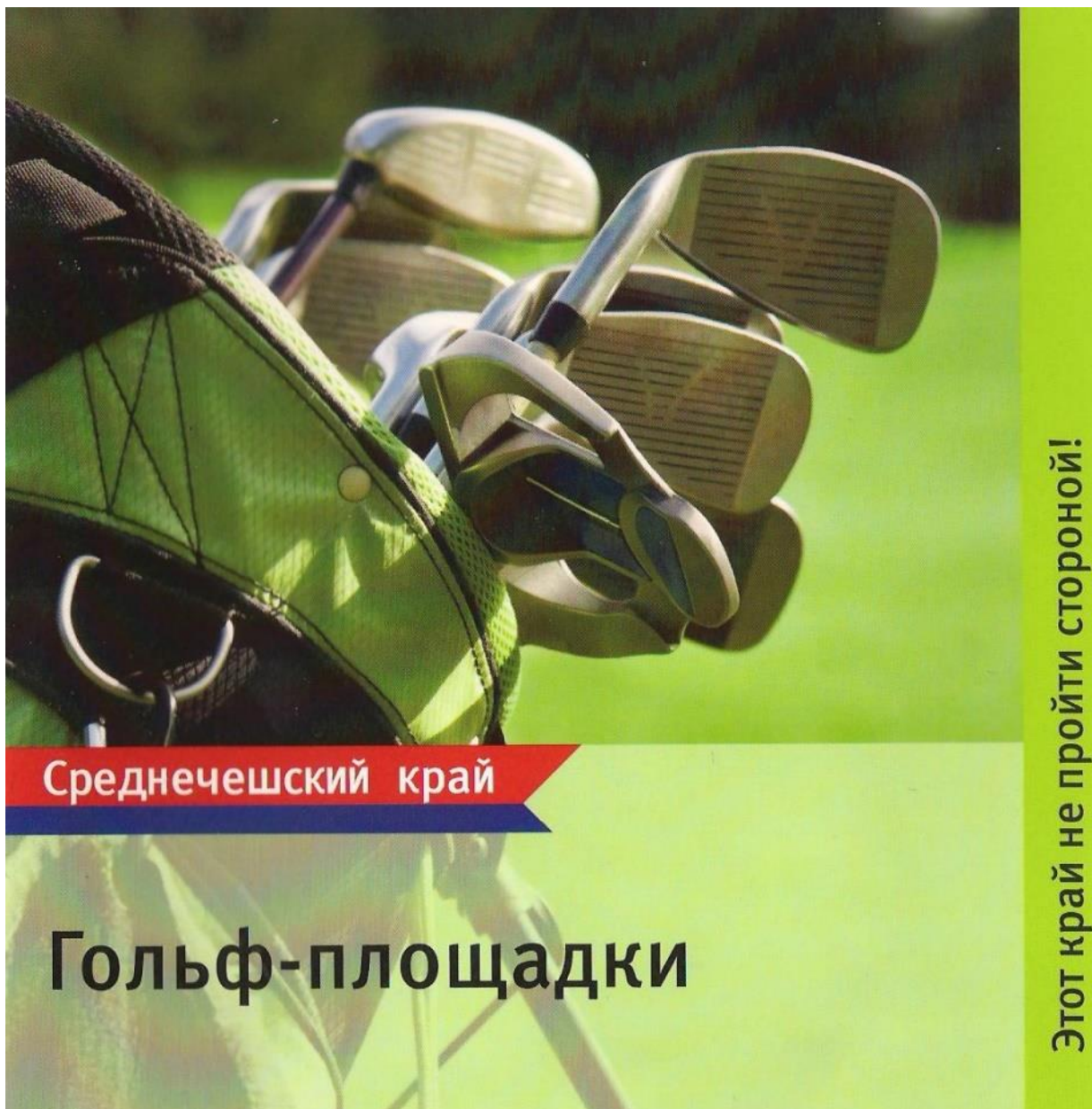
www.guide.kh.cz | www.kutnahora.cz

Obrázek 63:Кутна-гора Серебряная дорога (Zdroj: Průvodcovská služba Kutná Hora)

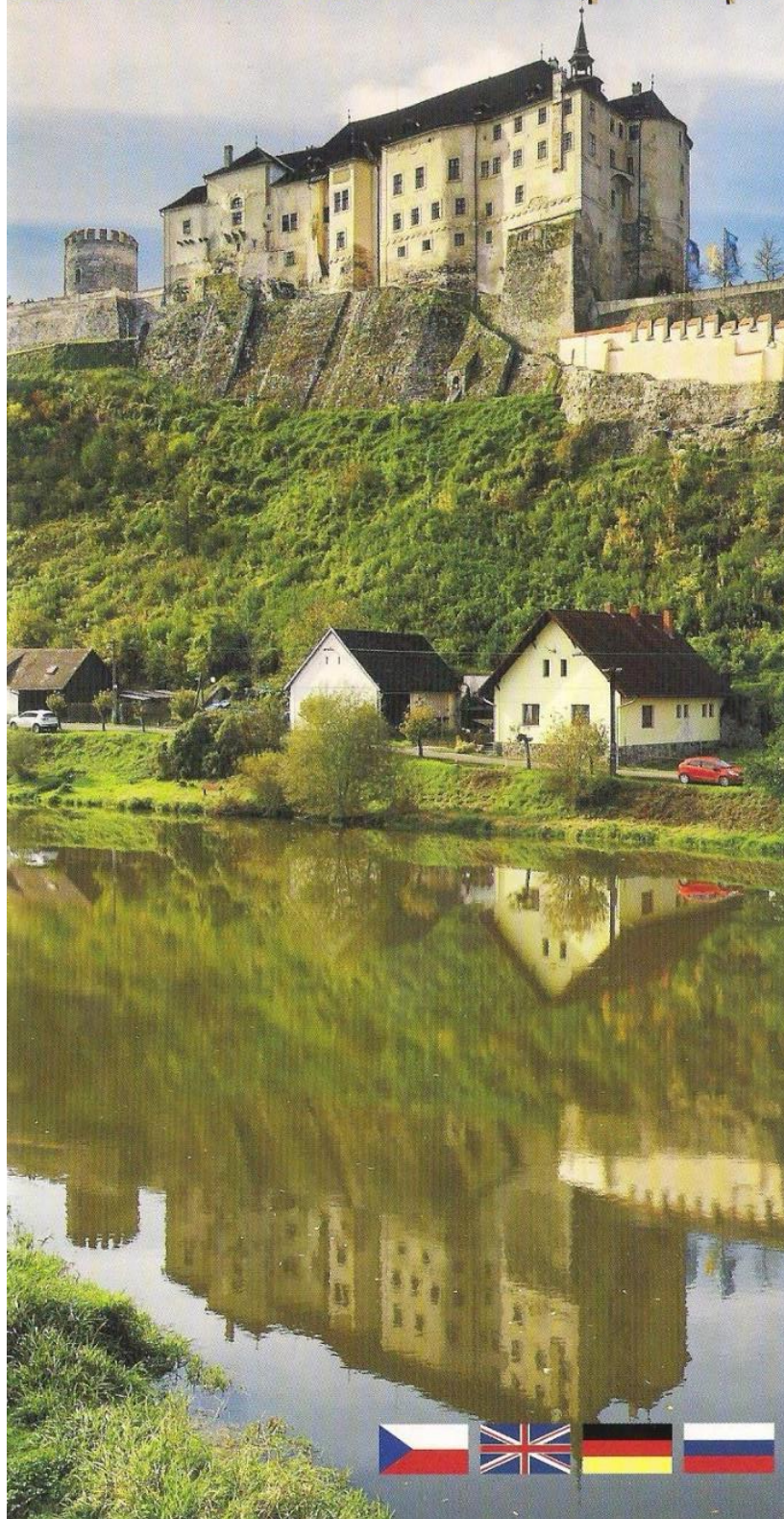

Obrázek 64: Влашский двор в Кутной Горе (Zdroj: Průvodcovská služba Kutná Hora)

Obrázek 65: Гольф-площадки (Zdroj: Středočeský kraj, 2008)

Hrad Český Šternberk
Замок Чешский Штернберг

Obrázek 66: Замок Чешский Штернберг (Zdroj: Hrad Český Šternberk)

Брандис-над-Лабем

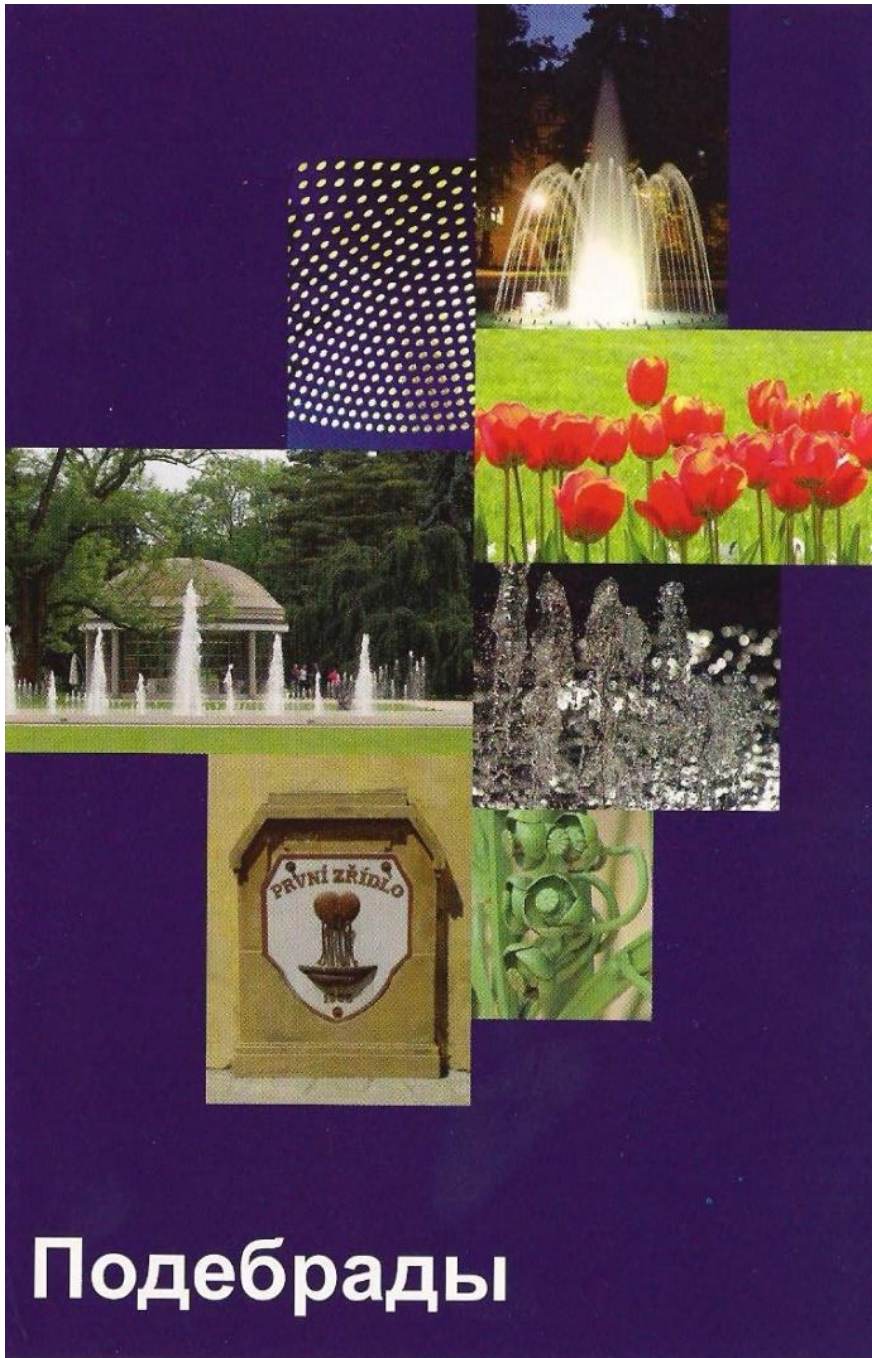
Замок Брандис-над-Лабем резиденция императоров и королей, очаровательный памятник эпохи Возрождения в Чехии с великолепными росписями сграффито.

Император Рудольф II обустроил замок как свою основную резиденцию за пределами Праги и часто здесь пребывал.

Карл I Австрийский служил здесь в 7-м драгунском полку и был последним императором в брандисском замке.

Obrázek 67: Брандис над Лабем (Zdroj: Informační centrum Brandýs nad Labem)

Подєбрады

Минеральные источники

Obrázek 68: Подєбрады (Zdroj: TIC Poděbrady)

CZ
EN
DE
PY

1918

100

2018

SPOLEČNÉ STOLETÍ

PROGRAMOVÝ KATALOG
EVENT CALENDAR
VERANSTALTUNGSKALENDER
КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Obrázek 69: Календарь событий 1918–2018 (Zdroj: CzechTourism, 2018)

Департамент туризма Центральной Чехии

Истории любви Центральной Чехии

Central Bohemia Region

Obrázek 70: Истории любви Центральной Чехии (Zdroj: Středočeská centrála cestovního ruchu, 2018)